КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 167 (8407). ● 4 сентябрь, 1984 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА

● ОҚҚЎРҒОН. (Телефон орқали олинди). Район маккажўхорикорлари йиллик макка дони сотиш планини бажардилар. Шу кунгача ҳар гектар ердан пландаги 50 центнер ўрнига ўртача 60 центнердан «қаҳрабо дон» йиғиштириб олинди. Давлат қабул пунктларига жами 3520 тонна дон топширилди.

Бу ғалабага райондаги «Ленинизм», Вотинцев номли колхозлар ҳамда Сегизбоев номли совхоз маккажўхорикорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда энг юқори кўрсаткичларга эришилди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи шарафига мусобақани авж олдириб меҳнат қилаётган оққўрғонлик маккажўхорикорлар ўз имкониятларини қайта ҳисоблаб чиқиб, 2580 гектар майдондаги «қаҳрабо дон» ҳосилдорлигини 80 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Далаларда маккажўхори ўрим-йиғими қизғин давом этяпти.

М. ТОЖИБОЕВА.

ФАН ЮТУҚЛАРИ — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ХАЛҚИМИЗ амалга ошираётган коммунизм қурилишининг улуғвор программаси, мамлакатимизни бундан буён иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг улкан вазифаларини бажариш фан ва техника ютуқларидан кенг фойдаланишни тақозо этади.

Фаннинг ишлаб чиқаришга, ишлаб чиқаришнинг эса фанга боғлиқлиги ҳозирги шароитда, айниқса, кучайди. Шунинг учун ҳам фанни ривожлантириш чинакам умумхалқ иши бўлиб қолди, илм кишилари эса партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги ва эътибори билан қуршаб олинаётирлар. КПСС XXVI съездида, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ва ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида фан-техника тараққиёти суръатларини тезлаштириш мақсадида илмий потенциалдан фойдаланиш самарадорлигини янада ошириш зарурлиги таъкидланган.

Биз олимларимизнинг самарали изланишлари, кашфиёт ва ихтиролари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Улар бир қатор муҳим йўналишларда жаҳон фани ва техникасининг олдинги марраларига чиққанлар. Лекин эришилган ютуқлар хотиржамликка берилишга асос бўла олмайди. Олдинда янгидан-янги ва мураккаб вазифалар турипти. Булар илмий-тадқиқотларни янада ривожлантириш, ечимлар натижаларини халқ хўжалигига кенг жорий этиш, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини кучайтириш ва мустаҳкамлашдан иборатдир.

Мамлакатимиздаги каби республикамиз ва областимизда ҳам ишлаб чиқаришда қўл меҳнатининг ҳиссасини камайтириш, кундалик турмушда янгидан-янги қулайликларга, ишлаб чиқариш самарадорлигига, эришилаётган экан, бу фан ва техника ютуқларидан баҳраманд бўлаётганлигимиз туфайлидир. Кейинги йилларда ишлаб чиқаришни автоматлаштириш, кибернетика ва электрон-техникани ривожлантириш, сунъий материаллар яратиш борасида олимлар, инженер-техник ходимларимиз муайян ишлар қилдилар. Республика Фанлар академияси системасидаги илмий-тадқиқот институтлари, шунингдек, олий ўқув юртларининг коллективлари тадқиқот ишлари тематикасини яхлитлаш, координациялаш, илмий изланишлар натижаларидан халқ хўжалиги тармоқларида фойдаланишни активлаштиришга ҳаракат қилмоқдалар. Хусусан, улар Озиқ-овқат программаси, Энергетика программасини бажаришда ўзларининг ҳиссалари ниҳоятда салмоқли бўлишини ҳис этиб ишламоқдалар. Биргина Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат политехника институтида Озиқ-овқат программаси бўйича бажарилаётган илмий-тадқиқот ишларининг ҳажми 1 миллион сўмликдан ортиқни ташкил этади.

Партия ва ҳукуматимизнинг қарорларида илмий тадқиқотларни янада ривожлантиришнинг янги истиқболлари кўрсатиб берилган эди. Ана шу қарор асосида областимизда ҳам ишлаб чиқариш билан илмий муассасалар ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга жиддий киришилди.

Бир группа олимлар маҳаллий хом ашё ва ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланган ҳолда янги минерал ҳамда органик-минерал ўғитлар яратиш муаммоси устида ишлай бошладилар. Уларнинг изланишлари Олмалиқ химия заводидагиларни қизиқтириб қолди. Чунки бу корхона олдида йилдан-йилга кўпайиб бораётган фосфогипс чиқиндиларини йўқотиш проблемаси турарди. Олмалиқ кимёгарларининг иқтидорли олим, профессор Ф. Мирзаев раҳбарлигидаги тадқиқотчиларга берган буюртмаси самарали якунланди. Ўзаро ҳамкорлик туфайли чиқиндидан манзарали оқ цементнинг янги хили олинди ва унинг технологик схемаси вужудга келди. Худди шунингдек «Технолог» ишлаб чиқариш бирлашмаси, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа машинасозлик корхоналарининг ТошПИ металл қирқувчи станоклар кафедраси билан ижодий ҳамкорлиги станокларни программали бошқариш системасини такомиллаштиришга олиб келди. Бу эса ўз навбатида катта иқтисодий самара берди.

Луб заводлари ишини ўрганиш шуни кўрсатдики, областимизда 100 минг тоннадан ортиқ чиқинди тўпланиб қолар экан. Бу чиқиндиларни олимлар таклиф этган технология асосида қайта ишлаб, композицион материаллар олиш мумкин экан. Бу материаллардан машиналар конструкцияларида фойдаланиш 1,5 миллион тонна металлни тежаб қолиш имконини беради.

Фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро алоқасини кучайтиришда хўжалик шартномаларига асосланган муносабатларни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш муҳим ўринни эгаллайди. Илмий коллективлар билан саноат, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги корхоналари ва ташкилотларининг хўжалик шартномалари асосида бажараётган илмий-тадқиқот ва конструкторлик ишлари кенг ривожланиб бораётир. Ҳозир республикамизда йилига 9 миллион сўмлик — қарийб 400 та хўжалик шартномалари асосида иш амалга оширилаётир. Булар олимларга ҳам, ишлаб чиқаришдагиларга ҳам катта манфаат келтираётир. Шундай экан хўжалик шартномалари асосидаги ишларни узоқ муддатли негизга тобора кўпроқ ўтказабериш лозим.

Шу билан бирга халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида, айрим министрликларда фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқаси ҳамон талаблар даражасида эмас. Тошкент шаҳар партия комитетининг кейинги пленумида бундай алоқани мустаҳкамлаш зарурлиги ҳақида умумий гап-сўзлардан нарига ўтилмаётганлиги жуда тўғри танқид қилинди. Неча йиллардан бери пойтахтнинг зўр ишлаб чиқариш, илмий-техника потенциалидан универсал пахта териш машиналари, янада кучлироқ энергия билан қуролланган тракторлар, ғўзага ишлов берувчи истиқболли комплекс машиналар ва қуроллар яратишни жадаллаштириш борасида етарли фойдаланилмаяпти.

Фан ва техникани ривожлантиришнинг план кўрсаткичларига кўпинча иккинчи даражали иш деб қаралмоқда. Бир қатор тармоқларда эскириб қолган маҳсулотни ишлаб чиқаришдан туширишда сусткашлик қилинади, шунинг учун ҳам янги техникани жорий этиш топшириқлари баъзи корхоналарда бажарилмай қолмоқда.

Шу боис фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишларига маҳаллий партия, совет, хўжалик органлари биринчи галда эътибор беришлари керак. Янги техникани яратиш ва жорий этиш билан боғлиқ ҳамма бўғинларни мустаҳкамлаш учун кескин тадбир-чоралар кўрилиши керак. Бу ишда илмий муассасаларнинг коммунист олимлари, бошланғич партия ташкилотлари етакчиларининг ғайрат ва ташаббусига кўп нарса боғлиқдир.

«Илмий кашфиёт ва ихтироларни жорий этиш, — деб таъкидланган эди партия XXVI съездида, — бугунги кунда ҳал қилувчи, энг ўткир соҳадир. Илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ишларини иқтисодий ва ташкилий жиҳатдан ишлаб чиқариш билан маҳкамроқ боғлаш керак». Партиямиз ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш йўлига ўтказишни туғаллаш учун халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ва техникадан самарали фойдаланиш вазифасини қўйганлигини асло унутмайлик.

Партия ва совет органлари раҳбарлигида илмий ва ишлаб чиқариш коллективлари бу вазифани ҳал этиш йўлида астойдил меҳнат қилишлари, куч-ғайратлари, интилишларини коммунистик қурилишнинг улуғвор режаларини амалга оширишга қўшадиган ҳиссаларини кўпайтиришга сарфлашлари керак.

К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ

«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБЛАРИ

Савол. Америка маъмурияти яқинда ўзининг ташқи сиёсий йўл-йўриқларини яна тўлиқ ҳолда баён этди. Шу муносабат билан нималар дейиш мумкин?

Жавоб. Дарҳақиқат, кейинги вақтларда АҚШ раҳбарлари аввало республикачилар партиясининг съезди муносабати билан кўпгина нутқлар сўзлашди. Ана шу нутқлар, съездда қабул қилинган сайлов олди платформаси Американинг ҳозирги маъмурияти дунёга эндиликда қандай назар ташлаётганлигига ва унинг ниятлари қандайлигига баҳо бериш имкониятини яратади. Шуни айтиш керакки, буларнинг ҳаммаси ғамгин таассурот қолдиради.

АҚШ ташқи сиёсий йўлини белгилаб бераётган кимсаларнинг сиёсий йўл-йўриқлари, энг асосийси эса уларнинг амалий ҳаракатлари халқаро кескинликни тобора хатарли равишда кучайтиришга қаратилганлиги равшан. Бунга кенг сиёсий ва жамоат доираларида ҳам шундай баҳо берилмоқда.

Вашингтондагилар ўзларининг буюк давлатчилик муддаоларини, Американинг ҳозирги дунёдаги роли ва ўрни тўғрисидаги муболағали тасаввурларини беҳаёларча ошкоралик билан кўз-кўз қилмоқдалар. Ҳаммадан кучлироқ бўлишга, халқларнинг тақдирини ҳал қилишга, ҳаммага ва ҳар жойда ўз ҳукмини ўтказишга даъвогарлик қилмоқдалар. Хуллас, эндиликда социализмга қаршигина эмас, балки амалда бутун дунёга қарши «салиб юриши» тўғрисида гап юритмоқдалар.

Халқлар эртанги кун учун хавотирда яшаётган, улар ҳукуматлардан халқаро тинчликни мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини тубдан чеклаш ва тўхтатишга, можароларнинг манбаларини тугатишга қаратилган ғоят масъулиятли сиёсат ўтказишларини кутаётган бир пайтда Вашингтондагилар қўпол ҳарбий куч ёрдамида ҳаракат қилиш ниятида эканликларини эълон қилмоқдалар.

Вашингтондагилар кучга маҳлиё бўлиб, реалликни ҳис этишдан мутлақо маҳрум бўлиб қолмоқдалар. Дунё тубдан ўзгариб кетди. Бу дунёда муаммоларни куч билан ҳал этиб бўлмайди. Бу неча марталаб, шу жумладан Америка Қўшма Штатларининг ўз тажрибаси билан аллақачон исботланган. Бошқаларнинг хавфсизлигига зиён етказиб, ўз хавфсизлигини мустаҳкамлаб бўлмайди. Ядро урушида ғолиб чиқиш умидида ҳарбий устунликка эришиш режалари ҳам бугунги кунда рўёбга чиқмайдиган хомхаёлдир. Такрор айтаман: Совет Иттифоқининг ўзи бошқалардан ҳарбий устунликка эришишга интилаётгани йўқ, аммо ўзидан устунликка эришилишига ҳам йўл қўймайди. Эҳтимол АҚШдаги баъзи бир кимсаларнинг бунга кўникишлари ҳамон осон бўлмаётгандир, бироқ шу фактни эътироф этишга тўғри келадики, бизнинг иккала давлатимиз ишни фақат тенглик шароитидагина, бир-бирларининг қонуний манфаатларини ҳисобга олиш асосидагина юритишлари мумкин. Бундан бошқа оқилона йўл йўқ.

Вашингтондагилар кучни пеш қилиш сиёсати ўтказилаётганлигини қандайдир «маънавий тартибдаги» фикр-мулоҳазалар билан асослашга уринмоқдалар. У ердагилар оз эмас, кўп эмас, ўзларига қандай давлатлар «демократик» давлату, қайсилари бундай эмаслигини, қайси давлатни — Чилидаги Пиночет режими ва Жанубий Африка ирқчилари қабилида — «озодлик» ҳимоячилари қаторига қўшиш кераклигини, қайси давлатга эса Ливанда, қолаверса бошқа жойларда ҳам бўлгани каби йирик калибрдан тўпга тутиш кераклигини белгилаш ҳуқуқини ўзлаштириб олишни истардилар. Бошқача қилиб айтганда, ўзлари учун йўл қўйиш мумкин деб ҳисоблаётган ҳамма нарсани, то қонуний ҳукуматларни ағдариб ташлашни, давлат терроризми сиёсатини, эълон қилинмаган урушлар олиб боришни ахлоқий деб эълон қилмоқдалар. Хоҳ Яқин Шарқда, хоҳ Африканинг жанубида, Марказий Америкада, бошқа районларда мавжуд бўлган кескинлик манбалари кучайганлигининг ва шундай янги манбалар пайдо бўлганлигининг асосий сабаби мана шундадир.

Можароли вазиятлар фақат тинч йўл билан, шу нарса бевосита тааллуқли бўлган томонларнинг манфаатларини тўла ҳисобга олган ҳолда, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш кенг мақсадларга амал қилиб бартараф этилиши мумкин ва лозимлигига биз астойдил ишонамиз.

Яқин Шарқни олиб кўрайлик. У ерда содир бўлаётган фожиали воқеалар тинчликка сепарат битимлар орқали, бунинг устига ҳарбий аралашув ёрдамида эришиб бўлмаслигини кўрсатиб турибди. Ушбу райондаги вазият барча манфаатдор томонларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билангина тубдан яхшиланиши мумкин. Яқин Шарқдаги можарони тинч бартараф этишдан иборат Совет плани шунга асосланади, бу план араблар дунёсида ва бошқа жойларда кенг кўламда қўллаб-қувватланди.

Хуллас, шуни таъкидламоқчиманки, АҚШдагилар ҳарбий мушакларини қанчалик зўрайтирмасинлар, улар дунёни ўзгартиришга муваффақ бўла олмайдилар, дунё Америка стандартлари бўйича яшамайди.

Инсоният олдида турган вазифаларни ҳал этишда реализм, соғлом фикр, амалий баҳамжиҳат ҳаракат сиёсатига ўтиш зарур.

Савол. Вашингтондагилар космосга доир СССР билан музокаралар олиб боришга тайёр эканликларини ҳамон айтмоқдалар. Сизнинг фикрингизча космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш тўғрисида музокаралар олиб бориш истиқболи амалда қандай?

Жавоб. Вашингтондагилар музокараларга тайёр эканликлари тўғрисида гапиришни қўймаяптилар ва ҳатто Венага делегация юборамиз, деб ҳам айтмоқдалар. Амалда эса АҚШ маъмурияти космик фазо ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш проблемасини ҳал этишни истамаяпти — унинг ўй-фикрлари ўзининг салбий позициясини жаҳон жамоатчилигидан яширишга, космик қурол-яроғлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш режаларини оқлашга қаратилгандир.

Шу боисдан бизнинг космосга доир музокаралар ўтказиш тўғрисидаги таклифимизга Америка томони ижобий жавоб қайтармади. Америка томони музокараларнинг мақсадларини муҳокама қилиш чоғида аввало музокаралар мавзуининг ўзини алмаштиришга уриниб кўрди. АҚШ айни космик қуролни тақиқлаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш ҳақида аниқ шартлашиб олиш ўрнига музокараларда умуман ядровий қуролларга тааллуқли масалалар кўриб чиқилишини талаб қилди. Бошқача сўзлар билан айтганда, Женевада музокаралар олиб борилган, АҚШнинг маълум ҳаракатлари натижасида барбод бўлган масалалар кўриб чиқилишини талаб этди.

Хўш, Совет Иттифоқи нима ҳақда музокаралар олиб боришни таклиф қилмоқда? Қуролланиш пойгаси космосга ёйилиши эҳтимолига барҳам бериш, зарбдор космик воситалардан, шу жумладан йўлдошларга қарши қуролдан батамом воз кечиш тўғрисида музокаралар олиб боришни таклиф этмоқда. Бошқача қилиб айтганда, космосдан ерга, космосга эса ердан ва космоснинг ўзидан ҳарбий хавф-хатар бўлмаслиги керак. Биз музокаралар бошланиши билан бир вақтда зарбдор космик системалар синови ва уларни жойлаштиришни ўзаро тўхтатиб қўйишни биринчи навбатдаги қадам сифатида таклиф этамиз.

Бундай аҳдлашув космосда қуролланиш пойгасининг олдини олибгина қолмай, балки шуниси ҳам жуда муҳимки, бошқа стратегик қуролни чеклаш ва қисқартириш масалаларини ҳал этишга кўмаклашган бўлур эди. Мен буни алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Космик қуроллар проблемасини чалакам-чатти ҳал этиб бўлмайди. Масалан, йўлдошга қарши қуролнинг бир типини тақиқлаб, бошқа бир типига йўл қўйиш ёки фақат йўлдошга қарши қуролни тақиқлаб, космик қуролнинг бошқа турларига кенг йўл очиб қўйиш мумкин эмас. Ҳар иккала ҳолда ҳам бу нарса космик қуроллар билан қуролланиш пойгасининг ўзгинасидир. АҚШнинг позицияси шундай қуролланиш пойгасига амалда ошкора тус беришга интилишдан иборатдир. Америка раҳбарларининг кўпчилик олдида берган расмий баёнотлари, шунингдек биз билан бўлиб ўтган мулоқотлар вақтида берган расмий баёнотлари шундан далолат беради.

Шу тариқа, Америка томонининг космос проблемасига ва бинобарин музокараларнинг мақсадларига ёндашуви бизнинг ёндашувимизга тамомила зиддир. Модомики шундай экан, музокаралардан қандай маъно келиб чиқиши мумкин? Музокаралар музокара олиб бориш учун эмас, балки космосда қуролланиш пойгасининг олдини олишда самара берадиган аҳдномаларга эришиш учун керакку ахир.

АҚШнинг раҳбар доираларида космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик учун биргаликда чора кўриш зарурлигини англаш устун мавқега эга бўлади, деб умид боғлашни истар эдик.

Савол. Кўп мамлакатларнинг сиёсий доираларида Совет-Америка мулоқотини тиклаш хусусида истаклар билдирилмоқда. Сиз ҳозирги шароитда мулоқотга, музокараларга қандай қарайсиз?

Жавоб. Менинг фикримча, йирик сиёсий масалалар юзасидан — жаҳон тақдири ҳал этилишига боғлиқ бўлган масалалар юзасидан олиб бориладиган мулоқот ва музокаралар кўзда тутилаётган бўлса керак. Бизни бундай мулоқот керак эканлигига ишонтириш зарурати йўқ, деб айтган эдим.

Биз ҳамиша жиддий ва конкрет музокаралар тарафдоримиз. АҚШнинг ҳозирги маъмурияти билан ҳам мавжуд масалаларни ҳал этиш йўлларини қидириб топишга худди шундай позицияларда туриб ёндашамиз. Афсуски, биз музокараларга бошқача муносабат билан дуч келдик. Ҳам стратегик, ҳам ўртача олисликка мўлжалланган ядровий қуролларни чеклаш ва қисқартириш каби жуда муҳим масалани олиб кўрайлик. Вашингтон умуман музокара олиб бормаслик учун бир йилдан кўпроқ вақт мобайнида ҳар қандай баҳоналарни қидирди. Бу фурсатдан бошқа нарса учун — кенг кўламда янги ҳарбий программаларга йўл очиб бериш учун фойдаландилар.

Женевада музокаралар бошланган чоғда АҚШ вакиллари бу ерга асло конструктив мақсадлар билан эмас, балки АҚШни ҳарбий жиҳатдан Совет Иттифоқига нисбатан устун қилиб қўядиган қарорлар чиқарилишига эришиш ниятида келганлиги тез орада аён бўлиб қолди. Бундай музокараларнинг фойдаси йўқ, албатта.

Томонларнинг тенглиги ва баббаравар хавфсизлиги принципига қаттиқ риоя қилинган тақдирдагина жиддий ва самарали музокаралар олиб борилиши мумкин. Вашингтоннинг бу принципдан воз кечиши Женева музокараларининг тўхтатилишига олиб келди. Вашингтон бу музокараларни чиппакка чиқариб қўйди.

Муҳокама қилиниши ва ҳал этилиши лозим бўлган масалалар ҳозирги кунда ҳам жуда кўп. Уларни ҳал этишга тўғри келади.

Барча мамлакатлар ва халқларнинг хавфсизлиги манфаатларини ҳисобга оладиган аҳдномалар тузиш йўлини қидириб топишга қаратилган мулоқотга, ҳалол ва жиддий музокараларга тайёр эканлигимизни зўр қатъият билан таъкидлаб ўтишни истайман.

Биз мулоқотни шундай маънода тушунамиз.

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК БАРҚАРОР БЎЛСИН!

БАРЧА совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавобларида билдирилган фикрларни якдиллик билан тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётирлар.

БЕҲУДА УРИНИШ

Коммунистик партиямиз ва совет давлатимиз КПСС XXVI съездида ишлаб чиқилган 80-йилларга мўлжалланган тинчлик программасини изчил амалга оширмоқдалар. Бутун дунё Совет Иттифоқи ер юзида тинчлик барқарор бўлиши, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасига чек қўйишга қаратилган ва бошқа жуда кўпгина муҳим таклифларнинг ташаббускори бўлганлигини яхши билади. Ўртоқ К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавобларида бизнинг ленинча тинчликсевар сиёсатимизга содиқлигимиз яна бир карра таъкидланган. Айни пайтда партия ва давлатимиз раҳбари ядро урушида ғолиб чиқиш умидида ҳарбий устунликка эришиш режалари ҳам бугунги кунда рўёбга чиқмайдиган хом хаёл эканлигини, Совет Иттифоқи бошқалардан ҳарбий устунликка эришишга интилмаётганлиги ҳамда ўзидан устунликка эришилишига ҳам йўл қўймаслигини уқтириб ўтди.

Бу империалистик урушқоқ доиралар учун яна бир огоҳлантиришдир. Хўжалигимиз аъзолари ўртоқ К. У. Черненконинг жавобларида олға сурилган тинчликсевар лик таклифларни қизғин қўллаб-қувватлайдилар.

Қ. ҚОРАЖОНОВ,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози партия комитетининг секретари.

БИЗ ҲАЛОЛ МУЛОҚОТ ТАРАФДОРИМИЗ

Қишлоқ Советимиз территориясида жойлашган «Қорасув» ва «Партия XXI съезди» совхозлари ишчилари қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини, чорва моллари маҳсулдорлигини йил сайин ошира бориб, хўжалик экономикасини мустаҳкамлашга, ўзларининг турмуш шароитларини янада яхшилашга эришмоқдалар. Ҳар икки совхоз Калинин районидаги илғор, иқтисодий бақувват хўжаликлар сафидан ўрин олди. Бу кўп йиллардан бери давом этиб келаётган тинч ва яратувчан меҳнат самарасидир.

Аммо АҚШ давлатининг ҳозирги урушқоқ маъмурияти қарийб қирқ йилдан бери ҳукм суриб келаётган тинчликка жиддий таҳдид солмоқда. Улар ядро қуролларини чеклаш юзасидан Женевада олиб борилган музокараларни барбод қилганларидан сўнг ўзларининг энг ашаддий ниятини амалга оширишга киришдилар.

Рейган бошлиқ Оқ уйнинг маъмурияти космосни ҳам даҳшатли қурол-яроғлар аслаҳахонасига айлантиришга азму-қарор қилганлигини яширмаяпти. Шу муносабат билан ўртоқ К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари айни вақтида эълон қилингандир. Барча совет халқи қатори бу ҳужжатларда баён этилган фикрларни совхозларимизнинг ишчи-хизматчилари ҳам қизғин қўллаб-қувватлаган ҳолда кутиб олдилар. Биз АҚШ билан СССР ўртасида космик қуроллар проблемаси масаласи юзасидан тезроқ мулоқот бошланишини, бу мулоқот жиддий ва ҳалол давом этишини истаймиз.

Т. ИКРОМОВ,
Калинин районидаги халқ депутатлари Хонобод қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ОЗУҚА

● «ЮБИЛЕЙ йилида 140 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтарамиз». Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг уста пахтакор Юсуп Туймабоев бошлиқ бригадаси коллективининг аҳди ана шундай. Самарали меҳнат эвазига майдонларда мўл ҳосил тўплашга эришган бригада деҳқонлари айни кунларда пахта теримини хўжаликда биринчилардан бўлиб бошлаб бериш учун ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

Суратда: бригада бошлиғи Ю. Туймабоев.

● КАРЛ МАРКС номли колхознинг Жониқул Исломов бошчилигидаги бригада деҳқонлари чорва қишлови учун мўл-кўл озуқа жамғаришда Чиноз районида пешқадамликни қўлдан беришмаётир. Улар 141 гектар майдонга экилган беданинг ҳар гектаридан 200 центнердан ҳосил кўтариш учун куч-ғайратларини аямай меҳнат қилаётирлар. Бу борада мавжуд техника кучидан самарали фойдаланилмоқда. Суратда: колхоз далаларида беда ўрими.

В. Портнов фотолари.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ПАРТБЮРО ҲИСОБОТГА ҲОЗИРЛАНМОҚДА

Коммунистик район партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ниҳоясига етди. Эрта-индин ҳисобот-сайловлар бошланғич партия ташкилотларида бошланади.

Район партия комитетининг ташкилий ишлар бўлими ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси уюштирган давра суҳбати қатнашчилари — район партия комитети ташкилий ишлар бўлимининг мудири Х. Абдужабборов республика Маҳаллий саноат министрлигига қарашли ихтисослашган экспериментал ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари Е. С. Жужа, «Ҳурмат Белгиси» орденли 2-йўл қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг секретари В. С. Висогорцев, Охунбобоев номли совхоз партия ташкилотининг секретари А. Абдураҳмонов ва Юқори Чирчиқ луб заводи партия ташкилотининг секретари Н. В. Шчербаковалар ҳисобот-сайлов йиғилишларининг дастлабки якунлари ва бошланғич партия ташкилотларида бўладиган йиғилишларга ҳозирлик бўйича ўзаро фикр алмашдилар.

Суҳбат давомида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми, Тошкент область партия комитетининг IV пленуми талаблари асосида ташкилий-партиявий, ғоявий-сиёсий ишларни кучайтириш, коммунистлар масъулиятини ошириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга алоҳида эътибор берилди.

ДАВРА СУҲБАТИ

Суҳбатни район партия комитетининг ташкилий ишлар бўлими мудири **Х. Абдужабборов** бошлаб берди.

— Бу йилги ҳисобот-сайлов йиғилишлари Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари ҳаётга изчил татбиқ этилаётган даврга тўғри келганлиги билан характерланади, — деди у. — Партия ташкилотларида қилинаётган ҳисобот докладлари ва коммунистларнинг сўзларида эътибор энг аввало партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, хўжасизлик, кўзбўямачилик, лоқайдлик каби иллатларга қарши кескин курашга қаратилаётир.

Мавжуд 120 та партия группасининг йиғилишларида иштирок этган коммунистларнинг 50 процентдан ортиғи, цех партия ташкилотлари йиғилишларида қатнашган КПСС аъзоларининг 25 процентга яқини музокарада сўзга чиқди. Кўп жойларда коммунистлар йиғилишларда юз фоиз иштирок этдилар. «Политотдел» колхозининг автопарки, 7-, 8-, 19-бригадалари, «Ленинский путь» колхозининг 2-, 4-, 7-бригадалари партия группалари, Карл Маркс номли колхоз сут-товар фермаси ва 5-бригада цех партия ташкилотларида шундай бўлди.

Аммо баъзи партия йиғилишларида коммунистларнинг активлиги сезилмади. «Правда» колхозининг 1-участкаси цех партия ташкилоти йиғилишида коммунистларнинг 86 проценти, «Политотдел» колхоз бошқарма цех партия ташкилоти йиғилишида коммунистларнинг 90 проценти иштирок этди, холос. Свердлов номли колхоз 1-участкаси цех партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилишида 34 КПСС аъзоси қатнашди. Лекин, музокаралар чоғида фақат 4 кишигина сўзга чиқди. «Правда» колхози бошқарма цех партия ташкилоти йиғилишида ҳам 38 коммунистнинг атиги 5 нафари музокарада иштирок этди.

Партия ташкилотининг ютуқ ва камчилиги ҳар бир коммунистга тааллуқлидир. Шу туфайли ҳар бир КПСС аъзоси муҳокамада актив иштирок этиши, ўз нуқтаи-назарини, фикр-мулоҳазасини очиқ баён этишга одатланиши керак.

Яқинда район партия комитети бюроси район партия ташкилотларида ҳисобот-сайловларнинг боришини кўриб чиқди ва бу хусусда тегишли тадбирлар белгилади. Шунга асосан район партия комитетида бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинар-кенгаши ўтказилди. Кенгашда партия группалари ва цех партия ташкилотларидаги ҳисобот-сайловларнинг якуни ҳамда бошланғич партия ташкилотларида бу муҳим сиёсий кампанияни уюшқоқлик билан ўтказишга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги муҳокама қилинди. Бошланғич партия ташкилоти секретарларига ҳисобот докладини малакали қилиб тайёрлашга ёрдам берувчи зарур кўрсатмалар берилди. Шунингдек, мажлисларни танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида, барча коммунистларнинг юксак активлигида ўтказиш ва бошқа ташкилий вазифалар ҳақида келишиб олинди.

Район партия комитети партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларини тайёрлаш ва уларни юқори савияда ўтказишни таъминлаш учун жойларга ўз вакилларини юбормоқда. Бу тадбир ташкилотлар билан алоқани мустаҳкамлашда, коммунистлар томонидан билдирилаётган танқидий мулоҳазалар, фойдали ташаббусларни ўрганиб, умумлаштиришда қўл келаяпти.

Суҳбатга Охунбобоев номли совхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари **А. Абдураҳмонов** қўшилди.

— 1979 йили коммунист М. Сирожиддинов картошкачиликда механизациялашган звенолар тузишни таклиф қилиб қолди, — деди у. — Ўша йилиёқ тажриба учун битта звено туздик. Унга М. Сирожиддиновнинг ўзини бошлиқ қилиб тайинладик. Йил якунига кўра звено даласида ҳосилдорлик бошқа жойлардагига қараганда анча юқори бўлди. Меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот таннархи бўйича кўрсаткичлар ҳам барчани қувонтирди. Энг муҳими қўл меҳнати анча енгиллашди.

Янги ташаббус партия бюросининг контролига олинди. Бу йил ана шундай звенолар сонини 5 тага етказдик. Уларнинг ер майдонлари ҳам кенгайтирилди. 350 гектар картошказорнинг 109 гектари механизациялашган звеноларга бўлиб берилди. Хўжалик бўйича ҳосилдорлик плани 120 центнердан бўлса, механизациялашган звеноларда 150 центнердан қилиб белгиланган.

Бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида мана шундай ибратли ташаббусларга эътибор қаратилади. Ташкилотимиз ҳисобида 46 коммунист бор. Уларнинг аксарияти меҳнатга ижодий ёндошувчи тадбиркор кишилар. Партия бюроси коммунистларнинг ишлаб чиқариш учун масъулият ҳиссини оширса, улар хилма-хил ибратли ташаббуслар билан майдонга чиқишлари, шубҳасиз. Шу туфайли ҳам ҳисобот доклади тайёрлаётганда коммунистлар авангардлигини оширишга алоҳида аҳамият беряпмиз.

Хўжалигимизда ҳал қилинмаётган муаммолар талайгина. Улардан энг муҳими ишчиларнинг меҳнат ва дам олиш шароитларини яхшилаш масаласидир. Совхозимизда атиги 3 та мавсумий дала шийпони бор. Улар ҳам етарли жиҳозланмаган. Типовой дала шийпонлари, болалар боғчалари, мактаб бинолари қуриш керак. Коммунистларимиз бу ҳақда аввалги йиғилишларда ҳам гапиришган эди. Совхоз маъмурияти бу масалани район ва область партия, совет ташкилотлари олдига қўйиб кўрди. Ҳозирча ҳеч қандай натижа йўқ. Бўлажак ҳисобот-сайлов йиғилишида ушбу камчиликлар принципиал танқид қилиниши шубҳасиз. Ўзбекистон мева-сабзавот хўжалиги министрлиги бу муаммоларни ҳал қилишда бизга кўмаклашса яхши бўларди.

«Ҳурмат Белгиси» орденли 2-йўл қурилиш бошқармаси партия бюросининг секретари **В. С. Висогорцев** ҳисобот даврида сиёсий-тарбиявий ишларни ташкил этишда тўпланган тажрибалардан гапирди.

— Ёрдамчи хўжалигимиз боғларида хилма-хил мевалар пишиб етилган, — деди у. — Боғбон эрта билан уларни териб олади-да, ювиб ишчиларимиз дастурхонига тортади. Кўринишдан бу арзимаган иш. Аммо, шу ҳам одамларга эътиборни билдиради. Коллективимизда ўзаро ғамхўрлик, меҳр-оқибат, аҳиллик мавжуд. Шу сабабдан ҳам белгиланган давлат планлари доимо ошиғи билан бажариляпти.

Партия бюроси идеологик, оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишга доимо жиддий эътибор билан қарайди. Ўтган йили бошқармада 1 та сиёсий ва иккита иқтисодий таълим мактаби иш олиб борди. Партия сиёсий ўқуви мактабини ўн йилдирки, коммунист В. А. Чертополохов олиб бораётир. Моҳир пропагандист машғулотларда тингловчиларни коммунистик руҳда тарбиялашга алоҳида аҳамият беради. Унинг шогирдлари П. И. Пак ва С. Э. Ишханов ҳам меҳнаткашларнинг иқтисодий билимини оширишга муносиб ҳисса қўшаётирлар. Ҳозир улар янги ўқув йилига пухта ҳозирлик кўришмоқда.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши пайтида бўладиган ташкилий ишларни олдиндан тайёрлаб қўймоқдамиз. Жумладан, йиғилиш ўтадиган парткабинет тўла жиҳозланяпти. Доклад ва қарор лойиҳасини тайёрлаш ишлари ҳам ниҳоясига етиб қолди. Ҳисобот докладини олдин бюрода кўриб чиқамиз. Муҳокама чоғида доклад бюро аъзоларининг қимматли фикр-мулоҳазалари билан бойитилади.

— Бирлашмамиз 16 турдаги кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаради, — деди ихтисослашган экспериментал ишлаб чиқариш бирлашмаси партия бюросининг секретари **Е. С. Жужа**. — Ўтган йили маҳсулотларнинг 12 тури бўйича ишлаб чиқариш плани бажарилмади. 1984 йилнинг ўтган ойлари мобайнида ҳам бу камчиликлар бартараф этилмаётир. Шундай экан, бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида ушбу масалани атрофлича муҳокама қилишни кўзлаяпмиз.

Ҳисобот докладини тайёрловчи комиссия ҳозирги пайтда ишлаб чиқаришдаги қолоқлик сабабларини чуқур ўрганяпти. Бунинг асосий сабабларидан бири ишда контролнинг йўқлиги ва меҳнат интизомининг бузилиш ҳоллари кўпайиб кетаётганлигидир. Масъул ходимлар ўз вазифаларига совуққонлик билан ёндошмоқдалар. Назоратнинг бўшлиги туфайли июль ойида касаначиларга 3770 сўм ортиқча иш ҳақи тўлаб юборилди. Яқинда район халқ контроли комитети томонидан ўтказилган текширишда бу нарса маълум бўлди ва бирлашма директори Т. Назаров, директор ўринбосари Й. Абдумуродов, катта инженер Ф. Шокаримова ва мастер А. Ақлбековалар тегишли жазо олдилар.

Ҳисобот даври мобайнида партия ташкилотининг сафи ўсмади. Ваҳоланки, бизда КПСС аъзолигига муносиб меҳнатсевар ва ташаббускор ёшлар бор. Биз жамоат ташкилотлари ишига раҳбарлик қилишда ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйдик. Шу боисдан ҳам ҳисобот йиғилиши ошкора танқид руҳида ўтиши лозим.

— Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар томонидан 7 та танқидий фикр билдирилганди, — деди Юқори Чирчиқ луб заводи партия ташкилотининг секретари **Н. В. Шчербакова**. — Ҳисобот йиғилишидан сўнг танқидий фикрлар умумлаштириб, уларни амалга ошириш юзасидан тадбирлар белгиланди. Бу тадбирлар қандай бажарилаётганлиги йил давомида бир неча бор партбюрода муҳокама қилинди. Доимий контрол туфайли ҳозир ана шу танқидий мулоҳазаларнинг ҳаммаси бажарилди. Яқинда бўладиган ҳисобот-сайлов йиғилишимизда биз коммунистларга бу ҳақда ахборот берамиз.

Ҳисобот даврида маъмурият фаолиятини контрол қилувчи комиссия аъзоларининг таклифига кўра партбюрода завод директори А. Аббосов, бош инженер Р. Ҳакимовларнинг ҳисоботлари тингланди, ишда йўл қўйган камчиликлари очиб ташланди. Ҳар икки раҳбарга партиявий жазо берилди. А. Аббосов лавозимидан бўшатилди.

Аммо партиявий жазо бериш, ишдан олиш энг сўнгги чорадир. Партия ташкилоти, коммунистлар содир бўлаётган камчиликларни вақтида ҳал этишга эътибор беришлари керак. Баъзан арзимаган нарсадек туюлган нуқсонлар кейинчалик улғайиб, ишлаб чиқаришга, коллектив руҳига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Коммунистлар ишда, турар-жойларида, умуман ўзлари ҳозир бўлган барча жойдаги ҳодисалар учун жавобгардирлар.

Партия ташкилотимиз ҳисобида 22 коммунист бор. Уларнинг атиги 4 нафари аёллардир. Бу фактнинг ўзи хотин-қизларни партия сафига тортишга эътибор қилинмаётганлигини кўрсатиб турибди.

Хуллас, ҳисобот-сайловга тайёрланиш жараёнида партбюро фаолиятидаги камчиликлар очиқ-ойдин кўзга ташланмоқда. Бизнинг вазифамиз партбюронинг янги сайланадиган составига ушбу камчиликларни бартараф этишда ҳар томонлама ёрдам беришдир.

Йиғилишларнинг жонли ва таъсирчан ўтиши кўп жиҳатдан кўриладиган тайёргарликка боғлиқдир. Ҳисобот докладлари танқидий руҳда бўлса, амалий таклифларга бой бўлса муҳокамада активлик ошади. Шундай экан, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми якунлари асосида танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳар томонлама авж олдирайлик. Ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, ташкилий-партиявий, ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштиришга кўмаклашувчи таклифларни баён этайлик. Тушадиган ҳар бир фойдали таклиф ҳисобга олиниши ва амалга оширилиши керак.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

РЕВОЛЮЦИОН МАРКСИЗМ МАНИФЕСТИ

В. И. ЛЕНИННИНГ «ХАЛҚ ДЎСТЛАРИ» НИМА ВА УЛАР СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТЛАРГА ҚАРШИ ҚАНДАЙ КУРАШАДИЛАР» АСАРИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

1894 йилнинг кузида В. И. Ленин Петербургдаги марксча тўгаракларда ўзининг бу асаридан парчалар ўқиб берарди. «Бу китоб ҳамманинг эътиборини жалб этганлиги ёдимда,— деб ёзган эди Н. К. Крупская ўз эсдаликларида.— Унда кураш мақсади ўта равшан кўрсатиб берилган эди. «Халқ дўстлари» гектография қилинган ҳолда қўлма-қўл юрарди».

В. И. Ленин бу асари устида 1892-1893 йилларда Самарада ишлай бошлаган эди. Владимир Ильич уни 1894 йилда ёзиб тугатди. Шу йилнинг июнь ойида Петербургда китобнинг биринчи нашри яширин ҳолда чоп этилди. Июль ойида эса унинг иккинчи нашри чиқди. Бу икки нашр ҳаммаси бўлиб 100 нусха атрофида эди. Кейин унинг учинчи ва тўртинчи нашрлари ҳам чиқарилди. Айни пайтда китоб қўлда, машинкада кўчириб кўпайтирилар-ди. Бу бежиз эмасди.

«Халқ дўстлари» нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар» ижодий марксизмнинг буюк асарларидан биридир. Ҳақли равишда асар революцион марксизм манифести, деб аталади. У Россияда марксизмни қарор топтириш ва пролетар партиясини тузишда катта роль ўйнади. Асарда народникларнинг фалсафий, иқтисодий қарашларига, сиёсий платформалари ва тактикасига қақшатқич зарба берилган эди.

Маълумки, либерал народниклар Россияда марксизмни тарқатилишига ҳамда социал демократлар ҳаракатининг ривожланишига ғоявий тўсқинлик қилаётган асосий куч эди. В. И. Ленин ўзининг буюк асарида 90-йилларда народниклар ҳаракати таназзулга юз тутганини, улар майда буржуазияларнинг идеологлари сифатида майдонга чиққанликларини, деҳқонларнинг қулоқ-бой қисми манфаатларини ҳимоя қилаётганликларини исботлаб берди. Айни пайтда у либерал народникларнинг типик реформистлар эканлигини фош этди. Народникларнинг Россиянинг алоҳида, нокапиталистик тараққиёт йўлидан бориши тўғрисидаги назариялари асоссиз эканлигини кўрсатди.

Китобда тарих жамият ривожланишининг объектив қонунларига бўйсуниши, халқ ижтимоий ривожланишининг асосий ҳаракатлантирувчи кучи эканлиги, синфлар кураши жамият ривожланишини белгилаб бериши ёрқин кўрсатиб берилган. В. И. Ленин Россиядаги марксчилардан биринчи бўлиб Россия ишчилар синфининг демократия ва социализм учун, бутун меҳнаткаш халқни озод этиш учун революцион курашдаги тарихий гегемонлик ролини назарий жиҳатдан асослаб берди. Бу асарида Владимир Ильич биринчи марта ишчилар синфи ва деҳқонларнинг революцион иттифоқи ғоясини илгари сурди. Пролетариатга ўз тарихий вазифаларини ҳал қилиш учун, деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, марксча партия зарурдир. Бу партия ишчилар ҳаракатининг онглилиги ва уюшқоқлилигини таъминлайди. Шунинг учун ҳам «Халқ дўстлари» нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар» асари қуйидаги башоратли сўзлар билан тугалланган: «... рус **ИШЧИСИ** барча демократик элементларга бош бўлиб кўтарилиб чиқиб, абсолютизмни ағдаради ва **РУС ПРОЛЕТАРИАТИНИ (БАРЧА МАМЛАКАТЛАРНИНГ** пролетариати билан ёнма-ён туриб) тўғридан-тўғри очиқ сиёсий кураш йўли билан **ҒОЛИБОНА КОММУНИСТИК РЕВОЛЮЦИЯГА** олиб боради»

Тарих бу башоратнинг нақадар ҳаққоний эканлигини исботлади. Россия пролетариати деҳқонлар билан иттифоқда, Коммунистик партия раҳбарлигида Улуғ Октябрь социалистик революциясини амалга оширди.

В. И. Лениннинг бу буюк асари ҳозирги пайтда ҳам жуда катта назарий аҳамиятга эга. У барча марксча партиялар учун турли майда буржуа оқимларига қарши курашда дастуриламал бўлмоқда.

Г. ПРИВЕС,
доцент.

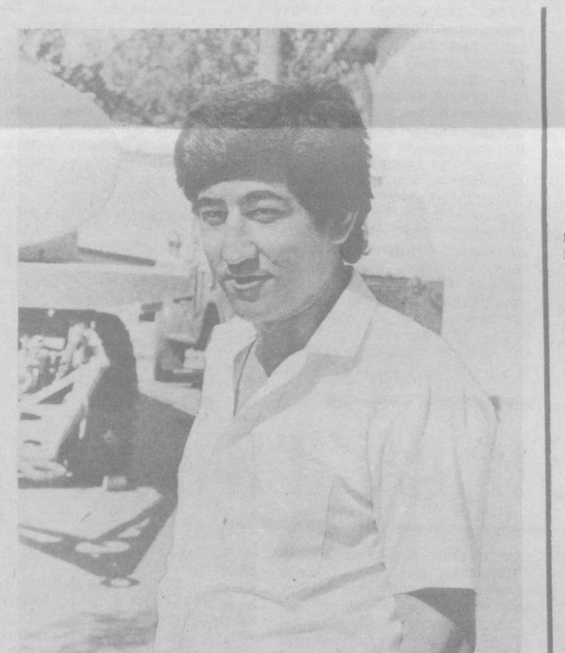

● Тошкент районидаги А. Абдураҳмонов номли совхоз-завод меҳнаткашлари қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини пешма-пеш қабул қилиб олмоқдалар. Бу ерда қурилмаларни мавсумга пухта созлаш, сифатли ремонтдан чиқариш ва янгиларини ўрнатиш натижасида заводнинг бирйўла маҳсулот қабул қилиш қуввати ошди. Ана шу техник тадбирларнинг ўз муддатида амалга оширилишида инженер Умаржон Холматовнинг муносиб ҳиссаси бор. Суратда: У. Холматов.

С. САВЕЛЬЕВ фотоси.

ЮБИЛЕЙГА АТАЛГАН ЭРИТМАЛАР

В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия заводида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган социалистик мусобақа тобора қизғин паллага кирмоқда. Ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда тажрибали металлурглар бу шонли сана шарафига оширилган мажбуриятлар қабул қилмоқдалар.

Бугуннинг ўзида қатор металлурглар ваъда ҳисобига пландан ташқари ўнлаб тонна пўлат эритдилар. Жумладан, А. Тутин, В. Шишкин, В. Захаров, Н. Еромен сингари металлурглар юзлаб тонна қўшимча маҳсулот бердилар.

Коллективлар ўртасидаги меҳнат баҳсида 3-бригада ишчилари ибрат бўлишяпти. Биринчи кварталда улар пландан ташқари 1100 тонна пўлат эритдилар.

А. МИРАЛИМОВ.

АМАЛДА СИНАБ КЎРИЛГАЧ...

АНГРЕНДАГИ «Узбекшахтострой»нинг 1-қурилиш-монтаж бошқармасида бригада пудрати оммалашганига анча бўлди. Бир қатор пешқадам бригадалар меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги усули афзалликларини амалда кўргач, бошқа коллективларни ҳам бу усулга ўтиб ишлашга даъват эта бошладилар. Бошқарманинг Отажон Аннамуродов етакчилигидаги ғишт терувчилар бригадаси ана шундай коллективлардан бири бўлди.

— Бошқармада меҳнат қилаётганимга анча бўлди— дейди О. Аннамуродов.— Шунинг учун янгиликни биринчилар қатори қўллашга қарор қилдик. Икки-уч ой ўтар-ўтмас ишимиздаги силжиш тезда кўзга ташланди. Муҳими шундаки, ишчиларнинг ўз вазифасига бўлган муносабати ҳам шунга қараб ўзгара бошлади. Қанча кўп, сифатли меҳнат қилсак, ойлик иш ҳақи ҳам ортиб бораверди. Бундан ташқари, муддатидан илгари топширилган объектлар учун катта-катта мукофот пуллари олдик. Шундан сўнг қўшни бригадаларни янгиликка даъват этишга ҳожат қолмади. Чунки улар ёнма-ён меҳнат қилаётган бригадалар мисолида бу усул ҳар томонлама фойдали эканлигини англаб етдилар. Бугунги кунда трест бўйича бунёд этилаётган объектларнинг 80—90 проценти бригада методи асосида иш юритаётган коллективлар томонидан амалга оширилаётганлигининг таажжубланадиган ери йўқ.

Дарҳақиқат, бу бригаданинг ютуқлари ҳақида ҳар қанча гапирса кам. Коллектив биргина Ангрен шаҳрида эмас, областимизнинг бошқа шаҳарларида ҳам ишчанлиги билан ажралиб туради. Жумладан, Олмалиқ химия заводида «СК-40» комплекси қурилишида ҳам улар барчага намуна бўлиб меҳнат қилдилар. Шу ернинг ўзида юзлаб минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Бригада учун 28,9 минг сўм иш ҳақи тўланган бўлса, улар 11,5 минг сўмлик мукофот пули олдилар. Шундан сўнг Ангрен керамика комбинатида жонбозлик кўрсатишди.

— Мукофот пулининг бунчалик кўплиги айрим бригада аъзоларини таажжубга солади,— дейди бригада етакчиси Отажон Аннамуродов.— Лекин тежаб қолинган иш кунлари, ҳар иккала объектда — Олмалиқдаги «СК-40» комплекси ва Ангрен керамика комбинати қурилишларида жами 69,6 минг сўмлик бинокорлик материаллари тежаб қолинганлиги кимни қувонтирмайди дейсиз. Мукофотлар ҳам ана шунга яраша бўлди-да.

Бугунги кунда «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ангрендаги автобазаси, Ангрен нон заводи ва Олмалиқ уйсозлик комбинатида ҳам Отажон Аннамуродовни ҳурмат билан тилга олишади. Коммунист бунёдкор ўз бригадаси билан биргаликда ана шу объектларнинг муддатидан илгари фойдаланишга топширилишида ёки реконс-

БРИГАДА ПУДРАТИГА КЕНГ ЙЎЛ

трукциясига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Шу боисдан ҳам бригада методи асосида иш юритаётган коллективлар ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ўн биринчи беш йиллик давомида сурункасига уч марта СССР Қурилиш министрлиги ва тармоқ ходимлари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлинди.

Бугунги кунда «Узбешахтострой» трестининг хўжалик методи асосида иш юритаётган А. Зборивец, А. Голобородко, Р. Рўзибоев, Ю. Смолин, Д. Мустафинлар бригадаси ҳар борада бошқаларга намуна бўлаётганлиги қувончли ҳолдир. Бу эса бутун трест бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳажми тобора ортиб боришини, ютуқлар эса янада салмоқли бўлишини таъминлаяпти. Лекин трестдаги ишлар бутунлай кўнгилдагидек деб бўлмайди.

Трестдаги қурувчилар кўнимсизлиги, ишдаги айрим камчиликлар меҳнатни ташкил этишдаги тартибсизликлар туфайли содир бўлмоқда. Жумладан, объектларга керакли материалларни ўз вақтида етказиб бермаслик, қолаверса, темир-бетон конструкцияларини керакли номенклатурада тартиб билан келтирилмаслиги қурувчиларнинг меҳнат иштиёқини сўнишига олиб келяпти. Пудрат асосида иш кўраётган бригадаларни бир объектдан иккинчисига кўчириш ҳоллари ҳамон учрамоқда. 3-кўчма механизациялашган колонна зиммасидаги вазифани — объектларни техника воситалари билан таъминлаш топшириғини кўнгилдагидек бажармаяпти. Трест объектларидаги 15 та кўтарма крандан деярли ярми ишга яроқсиз ҳолда. Ўзиюрар 11 та кран ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

— Трестимиз иқтисодчиларининг хомаки ҳисобларига кўра трестдаги пудрат асосида иш кўраётган бригаданинг ҳар бир аъзоси бир минутда ўртача 14 тийинлик иш бажарар экан. 50 кишидан иборат икки бригаданинг бир минут бекор туриши етти сўмга тушади. Бир соат бўш туриш эса 420 сўм йўқотилди демакдир. Шундай экан, бинокорлик материалларининг вақтида етказиб берилмаслиги, техниканинг носозлиги туфайли норозиликлар келиб чиқиши, бу эса ўз навбатида кадрлар кўнимсизлигига олиб келиши муқаррар. Шу боисдан ҳам юқорида тилга олиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан шошилинч чоралар кўрилмоқда. 1984 йилдан бошлаб объектларда поток бригада пудрати жорий этила бошланди. Ишларни комплекс тарзда амалга оширадиган бундай коллективлар ҳар қандай узилишларни ўзлари йўқ қилишлари мумкин. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган бу йилда янгилик янада қувончли натижалар бериши шубҳасиз.

Ў. ЭГАМБЕРДИЕВ.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ТИНЧЛИК МАДҲИ

Москвадаги Поклонная тепалигида буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига улкан мемориал қад кўтараяпти. Миллионлаб совет кишилари ёдгорлик қурилишига ўз маблағлари билан ҳисса қўшяптилар. Сиз ҳам Давлат бюджет банки бошқармасининг 700828 номерли махсус счёти орқали мемориал-ёдгорлик қурилишига ўз ҳиссангизни қўшишингиз мумкин.

Абен бобо,
бир қўлингиз қаёқда.
Қўлни қандай
йўқотгансиз, бобожон,
Абен бобо,
Уруш нима дегани,
Айтиб беринг
Очлик нима, нима Нон?

Бу сатрлар Ғалаба район **«Ленин йўли»** газетасининг Тинчлик мадҳига бағишланган махсус сонидан олинди. Ҳаваскор шоир Яҳё Тоғаевнинг кўрғончалик уруш ветерани А. Нусретовга атаб ёзган шеърида ёшларнинг қалб сўзлари, кекса авлодга чексиз миннатдорчилик туйғулари ўз аксини топган.

Тинчлик қадрини биз, уруш ветеранлари жуда яхши биламиз, — деб ёзади Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. Қалиев. — Совет халқининг 20 миллион фарзанди ер юзида тинчлик барқарор бўлиши учун ўз жонини фидо қилди. Мен районимиз меҳнаткашларини тинчлик ишига кўпроқ ҳисса қўшишга чақираман.

Махсус сонда «Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига — 40 зарбдор ҳафта» шиори остида бошланган ватанпарварлик ҳаракатига қўшилган район меҳнат аҳлининг ишлаб чиқаришда эришаётган ютуқлари ҳикоя қилинади. Район ветеранлар Советининг раиси Х. Юсупов, тажриба далачилик базаси бошланғич партия ташкилотининг секретари П. Антоненко, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози бўлим бошқарувчиси А. Айвазова, «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи Р. Жунусов ва бошқалар ўз коллективларининг ҳалол меҳнат билан Тинчлик ишига муносиб улуш қўшаётганликларини зўр қувонч билан хабар қиладилар.

Журналист У. Абдумаликова «Дўстлик масофа билмас, тинчлик эса чегара» сарлавҳали йўл очеркида областимиз бир группа ёшлари сафида ГДРга қилган сафар хотираларини, немис ёшлари билан бўлган дўстона учрашувларни ҳикоя қилган.

Редакция ходимлари ва жамоатчи мухбирлар «Ленин йўли» газетасининг ушбу сонидаги қалам ҳақларини якдиллик билан Тинчлик фондига ўтказишга қарор қилдилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЗОРА...»

Газетанинг 31 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий хабарда «Зафар—Навоий колхози», «Зафар—Победа» маршрутларида қатновчи автобусларнинг тўхташ жойларида усти берк соябонлар йўқлиги, ёзнинг жазирама, қишнинг ёғин-сочинли кунларида кишилар соатлаб очиқ ҳавода туриб қолиши ҳақида гап кетган эди.

Шу мазмундаги хабарга халқ депутатлари Бекобод район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Ҳ. Деҳқоновдан жавоб олинди. Унда танқидий хабарда келтирилган фактлар текширишда тасдиқланганлиги айтилади. Мазкур маршрутларда автобус қатновини тартибга солиш Бекобод автобус-таксомотор парки дирекцияси зиммасига юклатилган. III квартал охиригача Навоий номли колхоз территориясида битта ва келгуси йили эса яна битта автопавильон қуриш режалаштирилди. Автопавильон қурилиши ва маршрутлардаги автобусларнинг графикка риоя қилган ҳолда қатновини назорат қилишни район ижроия комитети ўз зиммасига олди, дейилади жавоб охирида.

ЎҚУВЧИ-ЁШЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БРИГАДАЛАРИ ТАШКИЛ ТОПГАНЛИГИНИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА

УЛАРГА ИШОНСА БЎЛАДИ

БИРИНЧИ ўқувчи-ёшлар ишлаб чиқариш бригадаларининг ташкил этилганига чорак аср тўлди. Ўтган йиллар мобайнида улар ўзларининг жўшқин меҳнатлари билан ноз-неъматлар яратиш ишига баракали ҳисса қўшдилар.

Ҳозир областимизда 18 минг ўқувчидан иборат 470 та бригада фаолият кўрсатмоқда. Кейинги йиллар мобайнида уларнинг сони янада ошиб боради.

Чунки, партия ва ҳукуматимизнинг мактабни ислоҳ қилиш бўйича кўрсатмаларини амалга ошириш, айниқса ёшларга кўпроқ касб ўргатиш билан боғлиқ муаммоларни ҳал этишда ўқувчилар бригадаларининг роли янада ортади.

Қуйинда областимизда ўз меҳнати билан танилган Эркин Очилов бошлиқ ўқувчи-ёшлар ишлаб чиқариш бригадаси ҳақида ҳикоя қиламиз.

— Бу йил ҳам пешқадамликни қўлдан бермаймиз, — дейди ўқувчи-ёшлар ишлаб чиқариш бригадаси раҳбари Эркин Очилов комил ишонч билан.

УЛАР 45 нафар — эндигина балоғат остонасига етиб келган ўттиз йигит ва ўн беш қиз. Йигитларнинг пешонасига йиллар шиддати ҳали ўз муҳрини босишга улгурмаган, қизларнинг қошларига ҳали нил бўёқ тортилмаган. Фақат... Фақат йигитларнинг бироз дўриллаб қолган овозларида аввалгидек шиддат йўқ, қадам ташлашлари ҳам гоҳида дадил, гоҳида эса сокин. Яқин-яқингача тўптош ўйнаган қизлар ҳам энди босиқ бўлиб қолишган, йигитлар олдида ногаҳон сўз очишдан ийманиб туришади. Ийманишади-ю, алланечук сархуш кайфиятда сездирмай зимдан яна нигоҳ ташлашади. Аммо қуйидаги лавҳалар ёшларнинг пинҳоний туйғулари ҳақида эмас, уларнинг муштарак орзу-умидлари, эзгу-ташвишлари, аниқроғи, йил фасллари ҳақидадир.

КУЗ:
Ташвиш ортида қувонч бор

ТУШДАН кейин ҳавонинг авзойи бузилди. Жанубдан кучсиз шамол эсиб, ҳозиргина қуёш чарақлаб турган само юзини чанг-тўзон қоплади.

Катта йўл бўйидаги пайкалда пахта тераётган Эркин ака машинаси штурвалини тортди. «Ўтиб кетармикин» деган умидда ҳавотирли нигоҳини осмонга қадади. Аммо қайсар шамол тобора қутурар, ғўзалар шохига илинган хас-чўпларни учириб, узоқ-узоқларга олиб кетар, пахтазор дақиқа сайин сап-сариқ чанг гирдобида қолар эди.

Эркин ака ўриндиқдан тушганда шамол қандай шитоб билан бошланган бўлса, шундай тез тўхтаб, йўналишини ўзгартирди. Қарама-қарши томондан изғирин елиб, қоп-қора булутлар қуюндек бостириб кела бошлади.

«Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас, — Эркин ака эгат оралаб борар экан, дилида ғашлик уйғонди. — Ахир теримни бошлаганимизга ҳали икки ҳафта ҳам бўлмади-ку. Бутун ҳосилимиз ерда ётибди-ку».

Унинг диққатини пайкал бошида тўхтаб турган пахта териш машинаси ўзига тортди. Рулни асабий ушлаганча, ўтирган жойида ўзича нималарнидир ғудранаётган Шавкатга кўзи тушиб, шу томонга бурилди. Унинг важоҳатини кўриб бояги ташвишларини унутди, негадир кулгиси қистади.

— Ҳа, шоир бола, — у трактор пиллапоясига оёқ қўяр экан, ҳазиллашгиси келди. — Жаҳлинг чиққан кўринади, нима бало, илҳом келмаяптими, дейман.

— Қанақа шоир? Қанақа илҳом? — Шавкат у томонга кескин ўгирилди. — Кўрмаяпсизми? — деди зарда аралаш бош силкиб, — ёмғир томчилаяпти-ку. Келиб-келиб бугун-а, планимиз тўлай деганда-я...

Шавкатнинг бўғзига нимадир тиқилгандек бўлиб, нафас ростлади. Бир оздан сўнг «сиз бўлсангиз», деди-ю, бошқа гапиролмади, жаҳл аралаш қўл силтади. Шу лаҳзада кипригига илашган кўз ёши ёмғир томчиларига қўшилиб кетди.

Ҳазилининг оқибати шунчаликка боришини билмаган Эркин аканинг юзларида яна ташвиш аломати пайдо бўлди. Бемаврид ҳазил қилгани учун узр сўрашга оғиз жуфтлади-ю, бироқ улгурмади. Шавкат кутилмаганда моторни ўт олдириб, кескин ҳаракат билан машинага газ берди. Эркин ака ўзини аранг четга олиб қолди.

...Ҳарқалай ўша куни ёмғир ёғмади. Оғир карвон куз булутлари табиатнинг ёзги қилмишлари учун хижолат чеккандек бир-икки илиқ томчи ташлади-ю, сўнгра тоғ томон шошилинч ўтиб кетди.

Эртаси куни — 29 сентябрда Эркин Очилов бошлиқ ўқувчи-ёшлар ишлаб чиқариш бригадаси коллективи Чиноз районида биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекди. Мавжуд 60 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35,2 центнердан ҳосил олиниб, «Қизил Октябрь» колхози хирмонига 211 тонна пахта топширилди...

Дастлабки ғалабадан руҳланган комсомол-ёшлар 50 центнерлик маррани эгаллаш учун қизғин кураш бошладилар. Уларнинг ғайрат-шижоати олдида лол қолган об-ҳаво ҳам кўмакка келди. Кундузлари сахий қуёш мудом майин жилмайиб боқса, оқшомлари тўлин ой сутдек ойдин нурлари билан пахтазорни ёритиб турди. Бригадада Насиба Аҳмедова, Ҳалима Жониқулова, Клара Раимқулова сингари кўп минг килограммчилар етакчилигида 3 та зарбдор звено тузилди. Йиғим-терим авжига чиққан кезларда илғорлар сафи кун сайин кенгайиб борди. Айниқса, Зуҳра Абдиева, Навбаҳор Нурбоева, Ҳусния Аҳмедова, Маҳбуба Холиқова каби қизлар мавсум давомида 5—6 тоннадан пахта териб, мактабдошларига намуна бўлишди. Шу боисдан ҳам бригада аҳли ҳосилдорликни гектар бошига 56,6 центнерга етказиш шарафига муяссар бўлдилар. Машина терими учун ноқулай шароит бўлишига қарамай, ялпи ҳосилнинг 90 проценти техника ёрдамида териб олинди.

Бу ўринда асосий эътибор пайкалларни саралаб теришга қаратилди. Натижада Эркин Очилов 180 тонна, ёш механизатор — юқори синф ўқувчиси Шавкат Мўминов эса 80 тоннага яқин пахта теришга улгурди. Бригада социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун бир неча бор Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий Ёрлиқлари ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланди.

ҚИШ:
«Шоир бола»нинг қорхати

ТУНИ билан бўралаб ёққан қор тонгга яқин бутун борлиқни оқ чойшабга буркади. Бригаданинг кичик фермаси молларидан бирров хабар олгани йўлга чиққан Эркин аканинг шийпон олдида бетоқатланиб турган Шавкатга кўзи тушди. У бригадир билан сўрашгач, пальтосининг ички чўнтагидан бир варақ қоғоз олди.

— Эркин ака, эсингиздами, — деди жиддий оҳангда, — планимиз тўлиши арафасида сен ҳам шеър ёзасанми, деб ҳазиллашган эдингиз. Мана, ёздим, ўқиб кўринг-чи, маъқул бўлармикан?

У қоғозни Эркин акага тутқазиб, ортига кескин ўгирилди. Қор босган дала йўлидан катта-катта одим ташлаганча қишлоқ томон шошилди.

— Оббо, сен-ей, тортинчоқлигинг ҳеч қолмади-қолмадида, — Эркин ака унинг ортидан бошини сарак-сарак қилганча сўз қотди. Кейин қоғозга кўз югуртирди-ю, кутилмаганда кафтида чўғ ушлаб олгандай юзлари ловуллаб кетди. Қўлида шеър эмас, чиройли нафис ёзувда битилган «Қорхат» турарди.

«Ҳурматли Эркин ака, — деб бошланарди Қорхат. — Аввалом бор, ғалаба муборак, ғалабадан сўнг ёққан илк қор муборак, 56,6 центнерлик маррани эгаллашга бизга бош-қош бўлдингиз, раҳмат. Энди Қорхатимнинг шарти шу: Тунов куни мактабдошларимиз билан йилга якун ясаб кўрсак, ҳали қилишимиз лозим бўлган ишлар анчагина экан. Чунончи, 4 йилдан буён бригадамиз ёрдамчи хўжалигидаги қорамоллар сони 7 бошдан, қўйларимиз 8 бошдан ошмаяпти. Ҳар йили 3,5 тоннадан гўшт тайёрлаётганимиз ҳам бизни қониқтирмайди. Келгуси йилда чорва моллари сонини кескин кўпайтирсак, фойдадан холи бўлмасди.

Яна бир истак: икки қаватли шинамгина шийпонимизда телевизор, радио, магнитофон, кутубхона, алоҳида қизлар, йигитлар хоналари бор. Қизиқувчилар учун стол тенниси, шахмат-шашка, волейбол майдончаси ҳам бор. Бундан ташқари ҳар йили Москва, Ленинград каби катта шаҳарларга экскурсиялар уюштириб турибмиз. Бироқ бундоқ ўйлаб қарасак, ғўза парваришини авж олган саратон саратонида бирпас кўнгилли ҳордиқ чиқариш учун боғимиз йўқ экан. Ҳолбуки, шундоққина шийпонимиз олдида 30—35 сотих майдонча қаровсиз ҳолда ётибди. Уни тартибга келтириб, 40—50 туп олма, нок, шафтоли, олча кўчатлари ўтқазсак, қовун-тарвуз, бодринг, помидор етиштирсак деган ниятда эдик. Бу ишларнинг барчасига ўзингиз бош бўлиб, зарур ёрдамингизни аямасангиз, деб бригада ёшлари номидан укангиз: Шавкат».

Эркин ака Қорхатни ўқиб бўлгач, мамнун жилмайди. Бошини кўтариб, тобора узоқлашиб бораётган Шавкатнинг ортидан ўйчан боқар экан, хаёлан такрорлади: «Балли укам, шоир бўлмасанг ҳам асл деҳқон боласи экансан. Кўпчиликнинг дилидаги гапларни айтибсан, менга ҳамма таклифларинг маъқул. Майли, баҳор келсин, биргаликда ишга киришамиз».

БАҲОР:
Умид ниҳоллари

ДИЛЛАРНИ орзиқтирган кўклам шабадасидан энг аввало далалар баҳраманд бўлди. Кунга тескари пастқамликларга яширинган қор қолдиқлари ёмғирнинг илиқ томчиларига бардош бера олмай қолди, беун эриб, ер бағрига сингиб кетди.

Афсус, баҳор барчани ҳам бирдек қувонтира олмас экан. Кўклам ёшлар учун севинч билан бир қаторда бир олам ташвиш ҳам келтирди. Дилгир булутлар пайкаллар узра қайта-қайта кўз ёши тўкди, ер узоқ вақт тобга келмади. Ўз устозлари — бригада бошлиғи Эркин Очилов, математика ўқитувчиси Ҳикмат Жўрабоев, шу бригадада ишлаётган тажрибали деҳқонлар Очил Мирсобиров, Холбой Норбоев, Ҳасанбой Йўлдошевлар раҳбарлигида ишга киришган ёш пахтакорлар 4 кунда 66 гектар ерга уруғ ташлашга улгурдилар. Чигит униб чиқиши биланоқ гектарида 130 минг тупдан соғлом кўчат сақлаб қолинди. Ернинг намини қочирмаслик мақсадида пешма-пеш уч марта комплекс ишлов берилди. Мавлон Аҳмедов, Холбой Маҳмудов, Бекпўлат Бўрибеков, Феруза Йўлдошева, Гулнора Раҳмонова каби илғорларнинг ғайрат-шижоатлари туфайли ғўзалар икки марта бегона ўтдан тозаланди.

Баҳор ёшлар зиммасига яна бир масъулиятли вазифа юклади. Зуҳра Абдинова, Малоҳат Абдураҳмонова, Озода Маъмурова каби қизлар бошчилигидаги звенолар аъзолари уч қути қурт уруғининг ҳар биридан 80 килограммдан пилла топшириб, бу меҳнат синовидан ҳам муваффақиятли ўтдилар. Бу соҳани келгусида янада ривожлантириш мақсадида пайкаллар четларига, ариқ-зовурлар бўйига 14 минг туп тут кўчати ўтқазилди. Бригадада амалга оширилган яна бир хайрли тадбир кичик ферманинг кенгайтирилиши бўлди. Бу ерда боқилаётган қорамоллар ва қўйлар сони анча кўпайтирилди, янги қурилган бинода 300 та жўжа парваришлана бошланди.

...Ёшларнинг меҳнати зое кетмади. Баҳорнинг сўнгги куни ғўзалар илк шона кўрсатди.

ЁЗ:
Эртанги кун режалари

САРАТОН сарғайди, чилланинг қоқ ўртасида ўрнини асадга бўшатиб берди. Зеро, хирмон чўғи эндиги ишлар қўрига боғлиқ бўлиб қолди. Чунки, ҳадемай сунбула туғади. Сезганмисиз, бундай кезларда дала ҳавоси ўзгача бўлади. Шом юлдузини кўз илғар-илғамас атрофга бирдан салқин тушади. Сув тўла ариқ бўйларидан ела бошлаган майин шабада руҳиятингизда ажиб туйғулар уйғотади. Зум ўтмай ўт-ўланлар шудринг шабнамида чўмила бошлайди. Оёқ остингиздан бехос учиб кетган бедананинг жуфтини чорловчи сайроғи узоқ-узоқлардан эшитила бошлайди. Сўнгра қишлоқ томонидан янграган аллаловчи куй оҳанги хаёлингизни банд этади.

Бироқ, бетиним қишлоқ шароитида кўпчилик табиатнинг бу сеҳрига аҳамият беришга одатланмаган. Аксинча шу лаҳзаларда ҳаммасининг ҳам фикри-ёди эртанги кун ташвишларида бўлиши, табиий. Эҳтимол шунинг ўзиёқ деҳқон учун катта бахт бўлса ажаб эмас.

Эндигина ишни тугатиб қайтаётган ёшлар ортидан боқар эканмиз, анчадан буён тилимиз учида турган саволни беришга журъат этдик.

— Ҳам ўқиш, ҳам ишлаш ёшларни чарчатиб қўймасмикин, — деймиз Эркин акага боқиб.

— Мутлақо! — Ҳамроҳимиз шу захотиёқ жавоб қайтарди. — Бригадамизга фақат аълочи ўқувчиларни танлаб оламиз. Борди-ю, фанлардан ўзлаштира олмай қолса, комсомол йиғилишида муҳокама қилиб, ўрнига бошқа ўқувчини қабул қиламиз. Бу жиҳатдан кўнглимиз тўқ. Фақат мен бир нарсадан доимо қаттиқ афсусланаман, — Эркин ака маъюс оҳангда давом этди. — Улар ўрта мактабни тугатгандан сўнг бригадамиздан кетишади. Чунки ҳаммасининг ҳам ўз орзу-умиди бор, тақдир сўқмоқлари уларни турли томонларга етаклайди.

Эркин ака енгил тин олди. Мамнун жилмайиб сўзини ниҳоясига етказди:

— Бизнинг вазифамиз эса уларни меҳнатга, мустақилликка ўргатиш, кишиларни, илмни, ҳаётни қадрлашга ўргатишдир. Яхши ҳамки ёшларимиз буларни унутишмайди, имкон топишса, бригадамизга келиб туришади. Дала айланиб пахтазорда ўтган ёшлик дамларини эслашади, ҳар сафар ҳам укалари, сингиллари ўринларини босишаётганини кўриб, хурсанд бўлишади.

* * *

КЎҲНА олам гўзаллиги беҳудуд... Аввал бошида гул-гул яшнаб баҳор келади, табиатда ўсиш-униш даври бошланади. Саҳий ёз ҳам қўл қовуштириб турмайди, ҳар бир гиёҳ унинг нурларидан қониб-қониб эмади. Кейин эса вазмин одимлар билан кириб келган кузнинг ҳазин оҳанглари мотам тутади. Рутубатли қишнинг кўз ёшлари деразаларда, том бўғотларида узоқ вақт музлаб ётади. Сўнгра яна баҳор қанот қоқади. Шу тариқа фасллар алмашаверади, йиллар янгиланаверади, дунё эса дунёлигича қолаверади. Эҳтимол, шу сабабдан инсон фарзанди ҳеч қачон ортда қолган умрини унутмайди, унута олмайди. Бу дамлар айниқса тонгдек беғубор болалик хотиралари, соф муҳаббатдек осуда ёшлик онлари билан боғлиқ бўлсачи? Вақт ўтгани сайин юрагингга янада яқин, янада қадрдон бўлиб бораверади. Боқий бу дунёда эса чин инсондан фақат яхшилик, эзгулик ва яна авлодлар учун эртанги кун ташвишлари қолади...

...Қишлоқ кўчаларига чўккан субҳидам сукунатини ҳавода чарх ураётган қушчанинг шодон вижирлашигина бузар эди. Зум ўтмай ўйноқи шабада қуёшнинг заррин нурларини сочиб юборди, дарахтларнинг учларида олтин ранг шуълалар жилваланди.

60 центнерлик марраrни кўзлаётган ёшларнинг яна бир тонги — яратувчилик иш куни бошланди. Улар дала шийпонига йиғилишиб, бир лаҳза маслаҳатлашиб олишди-да, пайкал оралаб кетишди. «Кўсакларимиз бўлиқ, кўнглимиз тўқ, — Эркин ака штурвалга ўтирар экан пахтазорга меҳр билан тикилди. — Энди ҳамма гап ғўза парваришини йиғим-терим давригача сусайтирмасликда... Ҳосилни сақлаб қолишимизга боғлиқ. Бўш келмаймиз... Дўстларга ишонса бўлади».

Трактор ўт олди. Олтин тожини кийиб балқиб чиқаётган қуёш майин жилмайиб сахийлик билан нур сочарди...

Абдунаби ҲАЙДАРОВ.

Ўз меҳнатлари самарасидан шодон жилмайиб турган бу ўқувчилар бригаданинг илғор ёшлари — (чапдан ўнгга) М. Холиқова, Р. Фатуков, М. Маҳмудова, Б. Жоноқов, Н. Тошбоевлар ўқишда ҳам, ишда ҳам барчага намуна.

В. ПОРТНОВ фотолари.

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

ҲАЛОЛ ВА ЖИДДИЙ МУЗОКАРАЛАР УЧУН

Совет раҳбари СССРнинг барча мамлакатлар ва халқлар хавфсизлиги манфаатларини эътиборга олувчи аҳдномаларга эришиш йўлини топишга қаратилган мулоқотга, ҳалол ва жиддий музокараларга тайёр эканлигини яна бир бор таъкидлади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари хусусида чет эл оммавий ахборот воситалари билдираётган жуда кўп фикр ва мулоҳазаларнинг асосий мазмуни мана шундан иборат.

«Вашингтон пост» газетаси бундай деб ёзади: Совет президенти Константин Черненко халқаро кескинлик хатарли равишда кучайиб кетганлиги учун айбни ҳозирги АҚШ маъмурияти зиммасига юклади ҳамда Қўшма Штатларни қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш масалалари соҳасидаги ўзининг салбий позициясини жаҳон жамоатчилигидан яширишга уринмоқда ва Американи ҳарбий потенциалини кўпайтирмоқда деб айблади. Савол-жавоблари АҚШ республикачилар партиясининг программасига ва президент Рейганнинг яқинда берган баёнотларига Совет Иттифоқининг жавоби деб ҳисоблаш мумкин, Рейганнинг баёнотлари Совет Иттифоқида қаттиқ танқид қилинган эди, деб ёзади газета.

«Нью-Йорк таймс» газетаси К. У. Черненконинг космосни ҳарбийлаштиришнинг олдини олиш тўғрисида АҚШ билан бир битимга келиш «бошқа стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш масалаларини ҳал этишга кўмаклашган бўлур эди», деган сўзларини алоҳида бўрттириб кўрсатмоқда.

Чехословакия радиоси К. У. Черненко жавобларининг тўла текстини эшиттириб, Совет Иттифоқи доимий жиддий ва аниқ-равшан музокаралар тарафдори эканини билдириб келаётганлигини, СССР ҳозирги АҚШ маъмурияти билан ўзаро муносабатларида ҳам мавжуд бўлган масалаларни ҳал этиш йўлларини қидиришга айни шу позицияда туриб ёндашаётганлигини таъкидлади.

Будапештда чиқадиган **«Непсава»** газетаси К. У. Черненконинг жавоблари тўғрисидаги хабарни «Совет Иттифоқи музокаралар ўтказишга ўзининг тайёрлигини тасдиқламоқда» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Ҳиндистоннинг ПТИ ахборот агентлиги хабар қилишича, К. У. Черненко «Дунё бутунлай ўзгариб кетди. Ундаги муаммоларни зўравонлик билан ҳал этиб бўлмайди. Бу нарса неча марталаб, шу жумладан Қўшма Штатларнинг ўз тажрибасида исботланди. Бошқаларнинг хавфсизлигига зарар етказиб, ўз хавфсизлигини мустаҳкамлаб бўлмайди», деб таъкидлади.

Франс Пресс агентлиги хабар қилади: Совет раҳбари Константин Черненко Совет Иттифоқининг АҚШга нисбатан позицияси изчил эканини тасдиқлаб, АҚШ дагилар ҳарбий кучга нақадар зўр бермасинлар, улар дунёни ўзгартиришнинг уддасидан чиқа олмасликларини, дунё Америкача тарзда яшашни хоҳламаслигини айтди.

Совет раҳбарининг фикрича, СССР билан АҚШ ишларни тенг асосда, бир-бирининг ҳаққоний манфаатларини эътиборга олиш негизида олиб боришлари мумкин, деб таъкидлайди агентлик.

Перунинг таниқли юристи, халқларнинг тинчлик учун курашувчи жаҳон парламенти аъзоси **Альберто Руис Элдрич** космос тўғрисидаги музокараларни бошлаш билан айни бир вақтда биринчи қадам сифатида зарбдор космик системаларни синаш ва жойлаштиришни ўзаро тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги Совет таклифини «жуда актуал» таклиф деб атади. Америка маъмурияти, деб таъкидлади у, СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳарбий мувозанатни бузиш учун ҳеч қандай воситалардан ҳазар қилмаяпти. «Ер юзи халқлари учун реал хавф мана шунинг ўзида яққол кўриниб турибди, — деб уқтирди А. Руис Элдрич. — Бироқ, К. У. Черненко ҳақли равишда уқтириб ўтганидек, дунё Америкача тарзда яшашни хоҳламайди».

Мисрдаги МЕНА агентлиги К. У. Черненконинг Яқин Шарқдаги вазият барча манфаатдор томонларнинг коллектив куч-ғайратлари билангина тубдан яхшиланиши мумкин, бу региондаги тинчликка сепарат битимлар орқали, айниқса ҳарбий аралашув орқали эришиб бўлмайди, деган сўзларини бўрттириб кўрсатмоқда.

(ТАСС, 3 сентябрь).

ҲИНД ОКЕАНИГА — ТИНЧЛИК

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Бу ерда Ҳинд океанига доир БМТ махсус комитетининг шу йилги учинчи сессияси ўз ишини тугаллади. Комитетда вакиллари қатнашаётган 48 давлат Ер куррасининг 1 миллиарддан кўпроқ киши яшаётган ғоят катта районини тинчлик зонасига айлантириш тўғрисида халқаро битим ишлаб чиқиш учун конференцияни тайёрлаши керак. БМТ Бош Ассамблеясининг қарори билан бу нуфузли анжуман келгуси йилнинг биринчи ярмидан кечикмай Шри Ланкада ўтказилиши лозим.

Шри Ланканинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Б. А. Гунетиллеке қўшилмаган мамлакатлар номидан тақдим этган резолюция лойиҳаси конференцияни 1985 йилнинг биринчи ярмида Коломбода очишни кўзда тутади. Қўшилмаган мамлакатлар бўлажак анжуманнинг дастлабки кун тартиби ва уни ўтказиш тартиб қоидалари лойиҳаларини ҳам тайёрладилар. Бу лойиҳалар комитетнинг ҳозирги сессиясида муҳокама этилди ва делегатларнинг ижобий баҳосини олди.

ЧИЛИ ХУНТАСИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР

ГАВАНА. (ТАСС). Пресс Латина агентлиги ўзининг Пекиндаги мухбирига асосланиб хабар қилишича, эришилган аҳдлашувга мувофиқ Хитой Чилига баъзи машина-ускуналарни, шунингдек нефть, гуруч ва бошқа маҳсулотларни сотади. Тегишли ҳужжатларни Хитой пойтахтида Чили томонидан делегация бошлиғи — экономика министрининг ўринбосари полковник Х. Валенсуэла имзолади. Делегацияни ХХР Давлат Кенгаши бош министрининг ўринбосари Яо Илин қабул қилди.

Агентлик учрашувлар чоғида Хитой томони Чили корчалонлари Хитойда ўз сармояларини қўйишларига қизиқиб қараётганини тасдиқлаганлигини уқтириб ўтади.

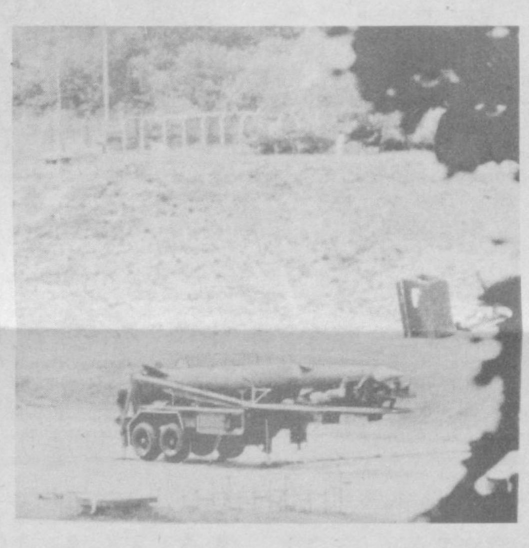

● ГФРдаги тинчлик тарафдорлари қуролланиш пойгаси жадаллаштирилаётганлигига ҳамда Ғарбий Германия территориясида «Першинг—2» ракеталари жойлаштирилаётганлигига қарши сабот билан кураш олиб бормоқдалар. Улар қувғин қилинишлари ва оммавий қамоққа олинишларига қарамасдан ўз курашларини давом эттирмоқдалар. Тинчликсевар кучлар «Тинчлик кузи—84» шиори остида урушга қарши қудратли намойишлар ўтказишни мўлжаллаб қўйганлар. «Штерн» журналидан олинган ушбу суратда ГФРдаги АҚШнинг ҳарбий базасида ўрнатилган «Першинг—2» ракетаси тасвирланган.

ТАСС фотохроникаси.

КОАЛИЦИОН ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

АММОН. (ТАСС). Исроил радиосининг хабар беришича, меҳнат партиясининг раҳбари Перес ва «Ликуд» блокининг раҳбари Шамир 50 ой муддатга мўлжалланган қўшма ҳукумат тузиш тўғрисида бир битимга эришдилар. Келишиб олинганига кўра, дастлабки 25 ой давомида кабинетга Перес раҳбарлик қилади. Шундан кейин эса унинг ўрнини Шамир олади.

Маълумки, июль ойининг охирида ўтказилган сайловда Исроилнинг бирорта ҳам сиёсий партияси ҳукумат тузиш учун зарур бўлган миқдорда овоз тўплай олмади. Исроил меҳнат партияси ва «Ликуд» блоки раҳбарларининг кнессетда кўпчиликни ташкил этган ҳукумат тузишга доир кичик партиялар билан олиб борган мунозаралари ҳам натижа бермади.

Исроил коалицион ҳукумати тузилганлиги мамлакатдаги иккита асосий сионист партия ўртасидаги сиёсий «келишмовчилик» сайловолди пропагандасидан бошқа нарса эмаслигини яна бир бор намойиш қилди. Исроилни узоқ вақт алоҳида-алоҳида бошқарган Исроил меҳнат партияси ва «Ликуд» блоки воқеалар ривожланишининг кўрсатишича, Яқин Шарқда бир хилда арабларга қарши қаратилган агрессив сиёсат ўтказиб келди ва бундан буён ҳам ўтказаверади. Бу сиёсат территорияларни қўшиб олиш, регионга империалистларнинг суқулиб киришларини таъминлашга қаратилган.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● СОФИЯ. Силистра округининг меҳнат коллективлари хомашё, материаллар ва электр энергияни тежаш тўққиз ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Саноат корхоналаридагина давлатнинг 4 миллион левлик маблағи, 1,5 минг тонна суюқ ёқилғи, 2 миллион киловатт-соат электр энергия тежалди.

Шу йилнинг ўзидаёқ кўп самара берадиган 40 дан ортиқ технология ишлаб чиқаришга жорий этилди ва 700 хил буюм чиқарила бошланди. Бу буюмларни ишлаб чиқаришда чиқиндилар жуда камайтирилди. Ҳозирги вақтда бу округда чиқитсиз ишлаш технологиясини қўлланиш ва тайёрланадиган буюмларнинг конструкциясини енгиллаштириш учун кураш олиб борилмоқда. Унинг натижасида талайгина хомашё ва материал тежалди.

● ДЕҲЛИ. Ҳиндистон хавфсизлик кучлари Ганганагар шаҳрида (Ражастхан штати) ашаддий террорчи Равиндр Сингх Сетхини қамоққа олдилар. Унинг чет элда тайёрланган қурол ва ўқдорилари мусодара қилинди, деб хабар беради ПТИ агентлиги. Тергов вақтида махбус диверсияларни уюштириш ва Ҳиндистонга қарши пропаганда юритиш учун Покистон махсус хизмат маҳкамаларининг топшириғи билан Ҳиндистонга юборилганлигига иқрор бўлди. Сетхи Сикх экстремистларига мансуб бўлган бошқа террорчилар билан биргаликда Покистон диверсиячи қўшинларининг Лахор шаҳри районидаги марказида шошилинч таълим курсини ўтган.

● ТОКИО. Жанубий Корея президенти Чон Ду Хван 6 сентябрда визит билан Японияга келиши керак. Япониядаги Хоккайдо оролининг маъмурий маркази Саппоро шаҳрида ана шу визитга қарши «Жанубий Корея диктаторининг Японияга келишига йўл қўйилмасин!», «Вашингтон — Сеул—Япониянинг милитаристик иттифоқини рад этамиз!» деган шиорлар остида норозилик митинг ва намойишлари бўлди.

Демократик ташкилотларнинг ташаббуси билан ўтказилган намойишларнинг қатнашчилари қуйидагиларни таъкидлаб ўтдилар: америкапараст Сеул хунтасининг бошлиғи 1980 йил май ойида Кванжу халқ қўзғолонини қонга ботириб ҳокимият тепасига келган эди. Унинг Токиога қиладиган сафари Узоқ Шарқда АҚШ, Япония ва Жанубий Корея агрессив иттифоқини тузиш йўлидаги янги қадам бўлади.

(ТАСС).

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

КУЙ ТЎЛҚИНИДА РАҚҚОСАЛАР

ТОШКЕНТ тўқимачилар комбинатининг Маданият саройи... Бу кошонага киришингиз билан ажойиб жозибадорлик, фусункорлик дилингизни мафтун этади. Деворлардаги нафис безаклар порлаб турган қандиллар, фойедаги турфа гуллар билан мужассамлашиб, сарой гўзаллигини кўз-кўз қилади.

Шалола мисол музика янграмоқда. Нақшинкор, салобатли эшикни аста очамиз. Кенг ёруғ саҳнада оққуш каби енгил-енгил «учаётган» раққоса қизлар. Улар навбатдаги концерт олдидан машқ қилишмоқда.

Ана улардан бири назокат билан қўл-оёқларини чаққон ва енгил ҳаракатлантирганча олдинга томон беш-олти қадам ташлади. Унинг гулгун чеҳрасида она-табиат тароватн ва саховатидан руҳланиш кайфияти. Раққоса куй тўлқинида эгилиб, тоғдан оқаётган кумуш жилғадан ҳовучлаб сув симиради. Йўқ, у биргина ташналигини қондирмаяпти. Сўлим табиатдан ором оляпти, сувда ўзининг гўзал аксини кўриб эркаланяпти...

Доира жўшқинроқ янграши билан жилға бўйидаги сулув қиз узун ва майин сочларини олдига ташлаб, рақс маромини ўзгартиради. Энди унинг ҳаракатларида бахтиёр ўлкада яшаётганлигидан мамнунлик, бу диёрни шарафлаш туйғулари тараннум этила бошланди...

— Замира, тўхта,— деди ансамбль балетмейстери Маргарита Оқилова,— қўл, оёқ ҳаракатлари яхши. Нафосат жойида. Лекин сен Ватанимизнинг меҳнатдан бахтини топган, эркин ва саодатли яшаётган мағрур қизисан. Демак, ҳаракатларда қоматни тик тутиш, нигоҳдаги дадиллик ҳозирги нафислик билан уйғунлашиб кетиши керак.

...Машқ қайтадан бошланди. Рақс қиёмига етганда Замира ҳам, устоз Маргарита Бахлуловна ҳам енгил нафас олишди. Фурсатдан фойдаланиб балетмейстер билан суҳбатлашамиз.

— Ўзбек халқ фольклор рақслари ансамблимиз яқинда ўзининг ўттиз йиллигини нишонлайди,— дея сўз бошлади М. Оқилова.— Бу йиллар унинг шаклланишида, камол топишида сермазмун ва самарали йиллар бўлди, десам муболаға бўлмас. Коллективни тузишда машҳур балетмейстер, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти лауреати Исаҳор Оқиловнинг хизматлари катта. Оддий ҳаваскорлардан малакали раққосаларни тарбияладилар. Кейинчалик бу масъулиятни менга юкладилар.

Маргарита Бахлуловна ўзи ҳақида гапиришни истамасди. Суҳбатга Маданият саройи директори Тўра Жўраев қўшилди.

— Бир неча йиллардан буён ўз репертуарини ўзбек халқ оғзаки ижоди асосида бойитиб келаётган бу ансамблнинг номи ҳозир чет элларда ҳам машҳур,— дейди директор.— Кўплаб тўқимачи аёл ва қизларни бирлаштирган коллектив Польша, Венгрия, Чехословакия, ГДР, Норвегия бўйлаб ўзининг ранг-баранг санъатини намойиш этди. Унинг репертуарида 150 дан ортиқ рақс турлари бор. Ансамбль ўзининг «Пахта», «Нозик табассум», «Ўйна гулим», «Доира чорлайди», «Қари наво», «Дилхирож», «Катта ўйин», «Ғайратли қиз», «Хоразмча рақс», «Лаган рақси», «Дугоналар» каби жозибали рақслари билан кўпчилик томошабинлар олқишига сазовор бўлган. Ансамбль йилномаси альбомида унинг таржимаи ҳоли билан боғлиқ айрим саналар қайд этилган: 1957 йил. Москва. Студент ва ёшларнинг VI-Бутунжаҳон фестивали. Ансамбль I-даражали диплом ва олтин медаль билан тақдирланди... 1959 йил. Москва. Ўзбекистон санъати декадаси. Ишчи-бадиий ҳаваскорлар ўртасида ғолибликка эришилди... 1961 йил. Кремль. Съездлар саройи. Делегатлар рақсни такрор-такрор илтимос қилишди... 1977 йил. Венгрия. Халқ фольклор рақслари Умумжаҳон фестивалининг лауреати. «Олтин бошмоқча» мукофотининг эгаси...

Бадиий коллектив йилма-йил эришган ютуқларнинг ҳаммасини санаб бўлмайди. Аммо бугунги кунда биргина Ўзбекистонга эмас, балки мамлакатимизнинг катта санъатида танилган раққос ва раққосалар Қундуз Миркаримова, Маъмура Эргашева, Лола Оқилова, Зулайҳо Оқилова, Назриддин Шерматов, Феруза Солиҳова, балетмейстер Қодир Мўминовларга парвоз тилаган шу даргоҳ эканлигини ёдга оладиган бўлсак, ансамбль раҳбарларининг ёрқин истеъдоди ва жонкуярлиги янада яққолроқ намоён бўлади.

Ансамбль бағрига интилаётганлар жуда кўп. Маданият саройининг бадиий раҳбари, моҳир раққоса Ширин Расулова, лапарчи Замира Жамилова, раққосалар Дилбар Файзуллаева, Дилором Раҳматуллаева, Мафтуҳа Шорасулова, қўшиқчи Одина Султоновалар ана шу катта коллективнинг йўлчи юлдузларидир.

Уларнинг барчаси меҳнатни ва санъатни севган ёшлар. Улар қадрдон дастгоҳлари билан етти соат тиллашгач, саҳнага шошиладилар. Ҳозиргина толаларни толаларга пайванд қилишга интилган қўллар эндиликда нафосат яратади, одамлар дилига ором улашади. Бу ором минг-минглаб томошабинлар сингари шу гўзалликлар бунёдкори Маргарита Оқилованинг мунис қалбини ҳам нурафшон этади. Ана шундай пайтларда у ўзини катта санъат бўстонига узатган боғбонлари Уста Олим Комилов, Тамарахоним, Игорь Моисеевлар меҳнати ва насиҳатларининг зое кетмаганлигини яна бир бор ҳис этади, кўнгиллари тоғдек кўтарилиб, илиқ туйғуларни тотгандек бўлади...

Р. УСМОНОВА.

Суратда: Тўқимачилар комбинати Маданият саройи ўзбек фольклор рақслари ансамблининг раққосалари.

ҚЎҚОН САНЪАТКОРЛАРИ ЧИНОЗДА

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ва Миршоҳид Мироқиловлар асос солган Қўқон ўзбек давлат музикали драма театри ижодий коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан тузилган программа асосида областимизнинг колхоз-совхозлари, корхоналарида бўлиб, ўз санъатларини намойиш этмоқдалар.

Қўқонлик санъаткорлар Калинин, Тошкент, Янгийўл районлари меҳнаткашларининг меҳмонлари бўлишди. Улар навбатда Чиноз районидаги хўжаликларга ташриф буюришган. Санъаткорлар «Москва» колхозида драматург Ҳайитмат Расулнинг «Омонат куёв» комедиясини қўйиб беришди. У кўпчиликка манзур бўлди.

Қўқон ўзбек давлат музикали театрининг тўйга тўёна қилиб тайёрлаган репертуари кенг, ранг-барангдир. Шунинг учун гастроль муваффақиятли ўтмоқда.

Б. ПЎЛАТОВ.

ЯНГИ АРХЕОЛОГИК ТОПИЛМАЛАР

СИРЛИ ТЕПАЛИКЛАР

Тошкентда яшовчи ҳар бир киши шаҳримиз тарихи билан қизиқиши табиий. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Археология институти олимлари пойтахтимиз қадимий маданияти, аждодларимиз ҳаёти, турмуш шароитини ўрганиш бўйича катта тадқиқот ишлари олиб боряптилар.

Кейинги вақтларда институтнинг Тошкент йўналиши бўйича экспедицияси Юнусободда йирик ер эгасининг кошонасини топди. Археологлар фикрича уч қаватли 80х80 квадрат метрдан иборат бу иморат VI—VIII асрларда қурилган. Ушбу турар-жой уч бўлимдан иборат бўлиб, кошонанинг юқори қавати гумбазлар билан ўралган. Ер ости қисмида эса дон-дун маҳсулотлари сақланадиган, турли шарбатлар тайёрланадиган махсус хоналар мавжуд. Қазиш ишлари давомида алоҳида қутиларга жойлаштирилган одам суякларининг чиқиши киши вафотидан сўнг унинг жасадини бино гумбазига қўйишганидан дарак беради. Деворларда қадимий ёзувлар ҳам мавжуд. Шунинг учун бу ерда қазиш билан биргаликда таъмирлаш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Таъмирловчи группага институтнинг химия-технология бўлим мудири Ш. Илҳомов бошчилик қиляпти.

Институт илмий секретари тарих фанлари кандидати, Тошкент экспедициясининг бошлиғи М. Филонович бизга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Ҳозир уч йўналиш бўйича тадқиқот ишларини олиб бораяпмиз. Шаҳарнинг жанубида топилган Шоштепа, темир йўл вокзали ёнидаги Мингўрик ва Юнусободдаги Оқтепа тепаликларидаги қазишлар натижасида янги-янги илмий ечимлар ва хулосалар юзага келяпти.

Археологларимизнинг Шоштепадаги изланишлари натижасида топилган қаср фақат олимларнигина эмас, кўпчиликни қизиқтириши табиий. У бундан икки минг икки юз йил аввал оташпарастлар томонидан қурилган бўлиб чиқди. Ўз-ўзидан савол туғилиши мумкин. Бу қаср икки минг икки юз йил аввал қурилган экан-у, нега Тошкентнинг ёши шу вақтдан ҳисобга олинмаган деган ўринли савол туғилиши мумкин. Бу қасрда шаҳарга хос бўлган ҳимоя деворлари йўқ, эрамизнинг биринчи асрларида қурилган Мингўрикда эса худди шундай ҳимоя деворлари мавжуд. Шунинг учун ҳам Тошкентнинг 2 минг йиллик юбилейи асосли равишда Мингўрик тарихи билан боғлиқ ҳолда нишонланди.

Ҳозирги кунларда экспедиция Эски шаҳар атрофида ҳам қидириш ишларини олиб бормоқда. Янги қурилаётган ёпиқ бозор, Кўкалдош мадрасаси атрофларидаги тадқиқотлар натижасида бу ерларда турли устахоналар жойлашганлиги маълум бўлди.

Тошкент экспедициясида А. Грицин, Ш. Одилов, С. Илёсова, Ш. Мирзааҳмедовлар самарали меҳнат қилмоқдалар. Улар келгусида Роҳат кўли ёнидаги Тарнавуш тепалигида, Чорсу атрофида тадқиқотларини янада давом эттиришни режалаштирганлар.

А. ҒУЛОМОВ.

Суратларда: (юқорида) археологлар топган нодир тангалар, (пастда) Шоштепадаги қазиш ишлари.
Э. ЙЎЛДОШЕВ фотолари.

СПОРТ

САФАРДАГИ БИРИНЧИ ҒАЛАБА

«Пахтакор» навбатдаги турда Москвада Марказий Армия спорт клубининг меҳмони бўлди. Дастлабки дақиқаларданоқ армиячилар кескин ҳужумга ўтишди. Ўзбек футболчилари биринчи таймнинг иккинчи ярмида ўйин ҳолатини бир мунча тенглаштирдилар ва ўзлари ҳам тез-тез рақиблар дарвозаси олдида пайдо бўла бошладилар.

Иккинчи бўлим янада кескинроқ ўтди. Армиячиларнинг ҳужумчиси дарвозадан чиқиб кетган Яновскийнинг хатосидан фойдаланиб, тўпни дарвоза томон тепди. Шу вақт 7-номерли ўйинчимиз Сергей Бондаренко «дарвозабонлик» қилиб, тўпни қўли билан қайтаришдан бошқа илож топа олмади. Мусобақанинг бош судьяси 11 метрлик жарима тўпини белгилайди. Бу тўпни пахтакорчилар бахтига Яновский ушлаб қола олди. Ўйин тугашига 2 минут қолганда пахтакорчи Константин Новиков рақиблар дарвозасига тўп киритишга муваффақ бўлди ва «Пахтакор» бу йилги мавсумда сафарда биринчи ғалабага эришди.

Энди «Пахтакор» 19 очко тўплаб, хавфли зонадаги рақибларини орқада қолдирди.

«ПОЛИТОТДЕЛ» МЕДАЛЬ УЧУН КУРАШМОҚДА

Шу кунларда аёллар ўртасида чим устида хоккей бўйича олий лига мусобақалари давом этмоқда. Турнир жадвалида «Колос» ҳамда «Скиф» коллективлари илгарилаб кетишган. «Политотдел» ҳам бўш келмаяпти. Областимиз вакиллари аввалги ўйинда Олмаотанинг «Связист» спортчиларини икки марта бир хил ҳисобда (2:1) ютган бўлсалар, кейинги турда ўтган йилги мамлакат чемпиони — пешқадам «Колос» билан учрашдилар. Биринчи ўйинда 1:1 ҳисоби қайд этилган бўлса, иккинчи учрашувда 2:1 ҳисобида шарафли ғалабага эришдилар.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАГИ
21-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—1985 ўқув йилига
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист (ремонт қилиш слесари ва автомобиль ҳайдаш ҳуқуқи билан), **мева-сабзавотчилик усталари, чорва молларини ветеринария ишловидан ўтказиш ва молхоналарни дезинфекция қилиш операторлари, чорвачилик фермалари механизаторлари** (электромонтёрлик квалификацияси билан), **чорвачилик комплексларида ишлатиладиган ускуналарни ремонт қилиш слесарлари, чорвачилик усталари, 3-класс тракторчилари.**

БИЛИМ ЮРТИ 1962 ЙИЛДАН БУЁН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИШЛАШ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАБ КЕЛАДИ.

Малакали ишчилар тайёрлаш учун билим юртида барча шарт-шароитлар муҳайё этилган: Ўқув кабинетлари барча замонавий асбоб-ускуналар, кўргазмали қуроллар ва техникавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Танлаган касбингиз бўйича барча ўқув қуроллари мавжуд бўлиб, касбингизни пухта эгаллашга имкон беради.

Барча ўқувчилар стипендия, уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, фототўгарак, футбол, волейбол, баскетбол, кураш, бокс, стол тенниси мунтазам ишлаб туради. Алоҳида футбол майдони, отиш тири мавжуд.

Ўқиш давомида ўқувчилар Ватанимизнинг гўзал ва қаҳрамон шаҳарларига экскурсияларга борадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишга конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар. **Ўқиш муддати 3 йил ва 1 йил.**

Ўқишни битирган барча ўқувчиларга Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаш учун йўлланма берилади.

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист ва мева-сабзавотчилик усталари группаларига фақат 8-синфни битирган ўқувчилар қабул қилинади. Қолган мутахассисликлар бўйича 3 йиллик группаларга 8 синфни битирган ва 1 йиллик группаларга 10 синфни тугатган йигит ва қизлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, 8 ёки 10 синфни битирганлик ҳақида шаҳодатнома, турар жойидан справка, 8 дона 3х4 см. ҳажмдаги фотосурат.

Билим юрти адреси: Тошкент область, Оржоникидзе райони «Геофизика» посёлкаси, Тошкент шаҳридан 1, 16, 24-автобусларда «Троицкий поворот» бекатигача борилади. Горький номли метростанциясидан 63-автобусда, 1-«Қорасув» бекати. Луначарский шоссеси «Центр» бекатидан «Тошкент—Чингелди», «Тошкент — Тузель» автобусларининг «Геофизика» бекати.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводига қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: ярим ўтказгичли асбобларни йиғувчилар, электрон техника асбоблари ва деталларини синовчилар, электрон техника асбоблари ва деталларининг контролёрлари, радиоаппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ва регулировкачилари, **технологик ускуналарни созловчилар, синов ускуналарининг созловчи-монтажчилари, токарлар, фрезерчилар, электр пайвандчилар, слесарь-асбобсозлар.**

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумотли, Тошкент шаҳрида ва унинг атрофида яшовчи йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 8 синф маълумоти бўлганлар учун 3 йил, 10 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 6 ой, радиоаппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ихтисослиги бўйича қабул қилинган 10 синф ҳажмида маълумоти бўлган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар, технологик ускуналарни созловчилар, токарь, фрезерчилар, слесарь-асбобсозлар 72 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланади. 8 синф ҳажмида маълумотлилар қисман давлат таъминотида бўладилар ва ўрта маълумот оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Ўқиш вақти иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқиш группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Весна кўчаси, 17-уй (1, 5, 26 трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко» бекати). Телефон 91-14-51.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ТОШКЕНТ РАЙОНИДАГИ
68-ҚИШЛОҚ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йили учун
10-СИНФНИ БИТИРГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ АСАЛАРИЧИЛИК ВА ИПАКЧИЛИК
мутахассисликлари бўйича қўшимча

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 1 йил.

Ўқиш даври узлуксиз иш даврига киради. Аъло баҳо билан битирган ўқувчилар техникум ва олий ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинади.

Ўқувчилар стипендия, уч маҳал иссиқ овқат, ётоқхона ва кийим-кечаклар билан таъминланадилар.

Битирувчиларга ихтисос бўйича диплом берилади.

Колхоз ёки совхоздан йўлланма билан келганлар ўз жойларига ишга юборилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: билим юрти директори номига ариза, автобиография, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли), мактабдан характеристика, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см.), медицина справкаси.

Билим юртининг адреси: Тошкент область, Тошкент район, Абдураҳмонов номли совхоз 2-бўлими. Телефон: 56-6-89.

Билим юртига Калинин майдони, «Келес» автостанциясидан 292-автобусга чиқиб охиригача борилади.

ТОВАРЛАР—ХАЛҚҚА!

«ЯСНАЯ ПОЛЯНА» САМОВАРИ

Бу кичик совғабоп самовар Лев Толстойнинг «Ясная Поляна»даги музей — қўрғонида намойиш этилаётган самоварнинг аниқ нусхасидир.

Ўзига хос жозибали ишланган бу совғабоп самовар улуғ ёзувчининг номи билан боғлиқ барча нарсалар азиз бўлган кишилар учун муносиб совғадир.

Совғанинг баҳоси — 9 сўм.

«СВИЯГА—3»

«СВИЯГА-3» холодильнигининг ўзи кичик бўлса ҳам фойдали, ҳажми катта.

«СВИЯГА-3» холодильниги аввалги моделига нисбатан қатор афзалликларга эга: совутиш камераси ҳажми — 1,5 баравар, паст температурали бўлим ҳажми эса 1,7 марта кенгайтирилган.

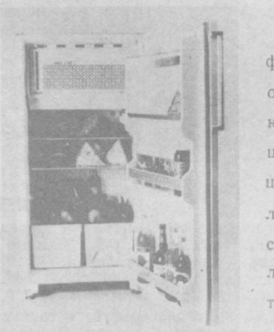

Холодильник ички шкафининг эмаль қатламн озиқ-овқат сақлаш, совутиш камерасининг озода тутилиши учун энг яхши гигиеник шароитларни яратади. Токчалар кенглигининг ярмигача сурилиши уларнинг ағдарилиб тушиши хавфини йўқотади.

«СВИЯГА-3» холодильнигининг устки қисми иссиққа чидамли пластик билан қопланган. Бу холодильникдан қўшимча стол ўрнида фойдаланиш имконини беради.

Холодильник анча тежамли — электр энергияси сарфи бир кеча-кундузда 1,2 киловатт-соатдан ошмайди.

Баҳоси — 345 сўм.

ЦНИИНТИ.
«ГЛАВКООПИНФОРМРЕКЛАМА».

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
5 сентябрь соат 19.30
Ҳ. Ғулом асари М. Левиев музикаси

«МАНГУЛИК»

СПЕКТАКЛИ БИЛАН

45-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

Сентябрь ойида намойиш қилинадиган спектаклларнинг

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

6 да — Хотинимнинг эри.
7 да — Олифта.
8 да — Узилган торлар.
9 да — Ватан ишқи.
10 да — Тўйдан олдин томоша.
12 да — Тошкентликлар.
13 да — Ёшликда берган кўнгил.
14 да — Гулсара.
15 да — Лайли ва Мажнун.
16 да — Тошболта ошиқ.
17 да — Тошкентнинг нозанин маликаси.
18 да — Занжир.
20 да — Заҳар ичган даъвогар.
21 да — Тошболта ошиқ.
22 да — Тошкентликлар.
23 да — Узилган торлар.
24 да — Гулсара.
26 да — Ёшликда берган кўнгил.
27 да — Тўйдан олдин томоша.
28 да — Тошболта ошиқ.
29 да — Узилган торлар.
30 да — Узилган торлар.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
4 сентябрь соат 19.00 да

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — ЎЗБЕКИСТОН ТЕРМА КОМАНДАСИ ЎРТАСИДА ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/IX да **Олтин девор**, 5/IX да **Афғон репортажи** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— — 5/IX да **«Интерцирк-84» чет эл цирк артистларининг хайрлашув гастроллари** (19.30).

Телевидение

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Мультфильм. 10.15 — Концерт. 10.55—Ҳужжатли фильм. 11.15 — «Янги келганлар учун куз». Бадиий фильм. 12.35 — Телефильм. 13.00 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Урал эртакчиси». 17.00 — Халқаро Дўстлик мусобақаларида. 17.30 — «Уфқ». 18.30 — «Ҳозирги дунё ва ишчилар ҳаракати». 19.00 — Совет қўшиқларидан концерт. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Сиз яратган боғ». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Санъат усталари». 21.30 — «Время». 22.05 — «Мангу даъват». Бадиий фильм. 6-серия. 23.25 — «Дунё воқеалари». 23.40 — Концерт.

МТ-II. 9.00—Эрталабки гимнастика. 9.15—9.35 — Ҳужжатли фильм. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.55—11.05 — Илмий-оммабоп фильм. 11.55 — «Шахмат мактаби». 12.25 — 13.00 — Самарқанднинг мовий гумбазлари. 14.30 — Тарих саҳифалари. 15.20 — В. В. Маяковский. Граждандик лирикаси. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 — Концерт. 19.50 — Хоккей бўйича «Канада» кубоги» халқаро турнири. 21.30 — «Время». 22.05 — Чет эл мамлакатлари билан дўстлик уйида Пабло Неруда хотирасига бағишланган кеча.

ЎзТВ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — Кинопрограмма. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00— Телефильм. 12.30 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 19.00 — «Китоб яшаш ва меҳнат қилишни ўргатади». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Адабий кўрсатув. 20.10 — «Сергей Заболотновнинг «Дўстлик-84» мусобақаларидаги жаҳон рекорди. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Пахта йиғим-теримига ҳамма нарса шайми?». 22.25 — Телеспектакль. 2-қисм.

ЎзТВ-II. 9.00—16.25 — МТ-II. 18.05 — Кўрсатувлар программаси. 18.10 — Телефильм. 18.35 — «Сўнгги таътил». Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ўқув программаси. 21.00 — «Яшнаётган Буджак». Телефильм. 21.30 — МТ-II.

Р. 20063. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1775. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12